

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (piata komora)

zo 14. apríla 2011*

Vo veci T-461/07,

Visa Europe Ltd, so sídlom v Londýne (Spojené kráľovstvo),

Visa International Service, so sídlom vo Wilmingtone, Delaware (Spojené štáty),

v zastúpení: pôvodne S. Morris, QC, H. Davies a A. Howard, barristers, V. Davies a H. Masters, solicitors, neskôr S. Morris a P. Scott, solicitor, A. Howard, V. Davies a C. Thomas, solicitor,

žalobkyne,

proti

Európskej komisii, v zastúpení: pôvodne F. Arbault, N. Khan a V. Bottka, neskôr N. Khan a V. Bottka, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

* Jazyk konania: angličtina.

ktorej predmetom je v prvom rade návrh na zrušenie rozhodnutia Komisie K(2007) 4471 v konečnom znení z 3. októbra 2007 týkajúceho sa konania podľa článku 81 ES a článku 53 Dohody EHP (COMP/D1/37860 – Morgan Stanley/Visa International a Visa Europe) a subsidiárne návrh na zrušenie alebo zníženie pokuty, ktorá bola týmto rozhodnutím uložená žalobkyniam,

VŠEOBECNÝ SÚD (piata komora),

v zložení: predseda komory M. Jaeger, sudcovia V. Vadapalas a M. Prek (spravodajca),
tajomník: N. Rosner, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 20. mája 2010,

vyhlásil tento

Rozsudok

Skutkové okolnosti

- ¹ Visa International Service, ktorá je zaregistrovaná v Spojených štátoch amerických, je právnická osoba, ktorá podniká s cieľom dosiahnuť zisk, a vlastní ju finančné

inštitúcie, ktoré sú jej členmi (ďalej len „Visa International“). Visa International riadi a koordinuje medzinárodnú sieť platieb kartou s rovnakým názvom (ďalej len „systém Visa“), čo zahŕňa najmä stanovenie pravidiel siete, ako aj poskytovanie služieb týkajúcich sa autorizácie a kompenzácie členským inštitúciám. Činnosti vydávania kariet Visa a uzatváranie afiliačných dohôd s obchodníkmi na akceptáciu týchto kariet patrí do zodpovednosti členských finančných inštitúcií.

- 2 Morgan Stanley (predtým Morgan Stanley Dean Witter & Co., ďalej len „Morgan Stanley“) je finančnou inštitúciou zaregistrovanou v Spojených štátoch amerických, pričom v tejto krajine bola počas celého správneho konania vlastníkom siete Discover Card/Novus fungujúcej s kartami Discover (ďalej len „systém Discover“).
- 3 Dňa 23. februára 1999 Morgan Stanley založila dcérsku spoločnosť v Spojenom kráľovstve, pričom ju nazvala Morgan Stanley Bank International Ltd.
- 4 Dňa 22. marca 2000 bola Morgan Stanley informovaná, že nie je oprávnená stať sa členom regiónu „Európska únia“ spoločnosti Visa International.
- 5 Dňa 12. apríla 2000 Morgan Stanley podala sťažnosť podľa článku 3 nariadenia Rady č. 17 zo 6. februára 1962, Prvé nariadenie implementujúce články [81 ES] a [82 ES] (Ú. v. ES 1962, 13, s. 204; Mim. vyd. 08/001, s. 3), v ktorej uvádzala porušenie článkov 81 ES a 82 ES, ku ktorému došlo tým, že jej bolo odmietnuté stať sa členom regiónu „Európska únia“ spoločnosti Visa International. Morgan Stanley súbežne podala žalobu týkajúcu sa toho istého správania na High Court of Justice (England & Wales) [Vyšší súdny dvor (Anglicko a Wales)]. Konanie o tejto žalobe bolo prerušené až do vydania rozhodnutia v konaní pred Európskou komisiou.

- 6 Sťažnosť Morgan Stanley sa týkala toho, že voči nej bolo uplatnené pravidlo 2.12 písm. b) štatútu Visa International (ďalej len „pravidlo“), ktorého rôzne verzie boli oznámené Komisii. Od 4. decembra 1989 pravidlo znie: „ak to umožňuje uplatniteľná právna úprava, správna rada (vrátane regionálnych rád a členov skupiny) neprijme za člena uchádzača, ktorého považuje za konkurenta spoločnosti“.

- 7 Pred 1. júlom 2004 bola rozhodovacia právomoc v rámci spoločnosti Visa International, pokiaľ ide o región „Európska únia“ – ktorý zahŕňa okrem členských štátov Európskej únie aj Island, Lichtenštajnsko, Nórsko, Švajčiarsko, Turecko a Izrael –, delegovaná na regionálnu správnu radu Visa International pre Európsku úniu. Od 1. júla 2004 túto právomoc vykonáva Visa Europe Ltd, ktorej regionálna rada má výlučnú právomoc upraviť všetky otázky v rámci regiónu „Európska únia“ a najmä rozhodovať o prijatí alebo odmietnutí žiadosti o priznanie postavenia člena Visa Europe. Od októbra 2004 sa pravidlo nachádza v ustanovení 5 ods. 3 nariadenia o prístupí k Visa Europe.

- 8 Dňa 2. augusta 2004 Komisia adresovala Visa International a Visa Europe oznámenie o výhradách (ďalej len „žalobkyne“) za porušenie článku 81 ES. Dňa 3. decembra 2004 žalobkyne odovzdali písomné pripomienky v odpovedi na výhrady uvádzané Komisiou. V tejto súvislosti požiadali o vypočutie, ale túto žiadosť o vypočutie potom 5. apríla 2005 vzali späť.

- 9 Žalobkyne mali 1. a 2. septembra, 19. novembra, 17. decembra 2004 a 12. januára 2007 prístup k spisu Komisie.

- 10 Dňa 15. októbra 2004 Komisia oznámila spoločnosti Morgan Stanley nedôverné znenie oznámenia o výhradách. Dňa 22. októbra 2004 Morgan Stanley predložila svoje písomné pripomienky k oznámeniu o výhradách. Dňa 23. februára 2005 sa k nim vyjadrili žalobkyne.
- 11 Dňa 23. decembra 2004 Komisia adresovala žalobkyniam prvý list uvádzajúci predmetné skutkové okolnosti (ďalej len „prvý list uvádzajúci skutkové okolnosti“), na ktorý žalobkyne odpovedali listami zo 14. januára a 23. februára 2005.
- 12 Dňa 6. júla 2006 Komisia adresovala žalobkyniam druhý list uvádzajúci predmetné skutkové okolnosti (ďalej len „druhý list uvádzajúci skutkové okolnosti“), na ktorý žalobkyne odpovedali listom z 22. septembra 2006.
- 13 Dňa 21. septembra 2006 došlo k dohode medzi Morgan Stanley a žalobkyňami, pričom Morgan Stanley bolo priznané postavenie člena Visa Europe a dohodlo sa na stiahnutí sťažnosti podanej Komisii, ako aj na späťvzatí konania začatého na High Court of Justice.
- 14 Dňa 22. septembra 2006 sa spoločnosť Morgan Stanley stala členom Visa Europe a stiahla sťažnosť, ktorú podala Komisii. Komisia však dospela k záveru, že má legitímny záujem prijať rozhodnutie, ktorým uloží sankciu za protisúťažné správanie žalobkýň.

Napadnuté rozhodnutie

- 15 Dňa 3. októbra 2007 Komisia prijala rozhodnutie K(2007) 4471 v konečnom znení týkajúce sa konania podľa článku 81 ES a článku 53 Dohody EHP (COMP/D1/37860 – Morgan Stanley/Visa International a Visa Europe) (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“), ktorého relevantné časti sú uvedené nižšie.

A — *Definícia relevantného trhu*

- 16 Komisia uviedla, že poskytované služby v rámci siete platobných kariet možno rozdeliť do troch odlišných skupín:
- služby poskytované sieťou platobných kariet finančným inštitúciám, v rámci ktorých si konkurujú rôzne siete platobných kariet,
 - služby poskytované bankami, ktoré vydali platobné karty ich držiteľom,
 - služby akvizície transakcií poskytovaných obchodníkom.

- 17 Vывodila z toho, že možno rozlíšiť tri odlišné trhy: trh na vstupe tvorený službami siete, v rámci ktorého siete kariet poskytujú služby rôznym finančným inštitúciám; prvý trh na výstupe, v rámci ktorého vydavateľa platobných kariet súťažia medzi sebou na účely vydávania kariet a poskytovania s tým spojených služieb jednotlivcom (ďalej len „trh vydávania“); druhý trh na výstupe, v ktorom akvizítori transakcií vykonaných kartami súťažia s cieľom uzatvorenia zmluvy s obchodníkmi, ktorá zahŕňa všetky služby vyžadované na to, aby obchodníci mohli prijímať karty (ďalej len „akvizičný trh“).
- 18 Komisia zdôraznila, že pravidlo môže mať obmedzujúce účinky na hospodársku súťaž na dvoch trhoch na výstupe, a vyhlásila, že vychádzala len z akvizičného trhu, na ktorom sa obmedzujúce účinky pravidla na hospodársku súťaž najviac pociťujú.
- 19 Komisia preto definovala relevantný trh ako trh služieb akvizície transakcií vykonaných kreditnými kartami alebo charge kartami u obchodníkov v Spojenom kráľovstve (ďalej len „relevantný trh“ alebo „predmetný trh“).

B — *Vytýkané správanie*

- 20 V odôvodnení č. 25 napadnutého rozhodnutia Komisia zdôraznila, že správanie vytýkané žalobkyniam nebolo samotné pravidlo, ale jeho uplatnenie na Morgan Stanley (ďalej len „sporné správanie“).

C – Uplatnenie článku 81 ES

- 21 Komisia na účely záveru, že sporné správanie patrí do pôsobnosti článku 81 ods. 1 ES, v prvom rade uviedla, že pravidlá a nariadenia, ktoré upravujú rámec fungovania systému Visa (vrátane stanov Visa International a nariadenia o pristúpení Visa Europe, ktoré obsahujú pravidlo), a rozhodnutie uplatňovať ich na podnik možno považovať buď za dohodu medzi podnikmi, alebo za rozhodnutie združenia podnikov. Vychádzala z toho, že jednak žalobkyne a ich príslušní členovia vykonávajú hospodársku činnosť, a preto sú podnikmi v zmysle článku 81 ods. 1 ES, a jednak žalobkyne sú „členskými organizáciami“ (membership organisations).
- 22 V druhom rade usúdila, že sporné správanie malo protisúťažné účinky, keďže odmietnutie prijať Morgan Stanley v rámci regiónu „Európska únia“ Visa International a potom do Visa Europe (ďalej spoločne len v rámci „Visa“) zabránilo potenciálnemu konkurentovi začleniť sa do trhu poznačeného vysokým stupňom koncentrácie, v ktorom sa mohla hospodárska súťaž intenzifikovať bez toho, aby bola neefektívna.
- 23 V tejto súvislosti Komisia poznamenala, že odmietnutie prijať spoločnosť Morgan Stanley do Visa jej nielenže zabránilo v akvizícii transakcií vykonaných kartami Visa, ale všeobecnejšie ju vylúčilo z celého akvizičného trhu vrátane trhu transakcií vykonaných kartami MasterCard. Komisia vychádzala z toho, že obchodníci si želali uzatvoriť afiliačné zmluvy pre najrozšírenejšie karty v Spojenom kráľovstve, a to Visa a MasterCard, iba s jedným a tým istým akvizítorom.

- 24 Komisia analyzovala v napadnutom rozhodnutí možnosť uvádzanú žalobkyňami, že Morgan Stanley mohla vstúpiť na akvizičný trh tým, že by uzavrela „fronting dohodu“ s finančnou inštitúciou, ktorá už je členom Visa. Komisia definovala fronting dohodu tak, že ide o dohodu uzatvorenú za okolností, keď člen Visa, frontingový partner, skončil svoju afiliačnú činnosť u obchodníkov a koná iba ako sprostredkovateľ medzi Visa a tretou osobou – akvizítom, ktorý sa označuje aj ako faktický akvizítom, ktorý preberá zodpovednosť takmer za všetky časti akvizičnej služby a nesie riziko týkajúce sa výkyvov príjmov obchodníka. Vывodila z toho, že uzatvorenie frontingovej dohody nepredstavuje pre medzinárodnú banku ako Morgan Stanley efektívny prostriedok integrácie na relevantnom trhu.
- 25 Komisia v odpovedi na rôzne tvrdenia uvádzané žalobkyňami počas správneho konania s cieľom odôvodnenia sporného správania dospela k záveru, že nie je realistické domnievať sa, že Morgan Stanley je schopná rozšíriť svoj systém Discover v Únii a tak vytvoriť hospodársku súťaž so systémom Visa, ktorá je už aktívna na trhu. Komisia takisto konštatovala, že odmietnutie prijať Morgan Stanley za člena nemožno odôvodniť snahou vyhnúť sa prípadnému „parazitizmu“ (free-riding) priameho konkurenta Visa, ktorý by tak mohol získať prístup k dôverným informáciám. Komisia v tejto súvislosti poznamenala, že niektorí členovia Visa mali systém kreditných kariet alebo charge kariet, ktorý priamo konkuroval Visa, a že pravidlo sa na nich neuplatnilo.
- 26 Komisia dospela k záveru, že článok 81 ods. 3 ES sa v predmetnom prípade nemá uplatňovať.
- 27 Komisia napokon usúdila, že má legitímny záujem prijať rozhodnutie sankcionujúce protisúťažné správanie žalobkýň, a to napriek tomu, že toto porušenie skončilo tým, že Morgan Stanley bola prijatá 22. septembra 2006 do Visa.

D — Výpočet pokuty

- 28 Hoci sa Komisia domnievala, že porušenie začalo 22. marca 2000 a trvalo šesť rokov a šesť mesiacov, vzala za východiskový bod na výpočet pokuty kratšie obdobie, a to od dátumu oznámenia o výhradách, 2. augusta 2004, až do pristúpenia Morgan Stanley do Visa 22. septembra 2006. Usúdila, že porušenie bolo vážne a že neexistujú ani priťažujúce, ani poľahčujúce okolnosti.
- 29 Články 1 a 2 výroku napadnutého rozhodnutia znejú:

„Článok 1

[Visa International] a [Visa Europe] porušili – prvá z nich počas obdobia od 22. marca 2000 do 22. septembra 2006 a druhá z nich od okamihu jej vzniku 1. júla 2004 až do 22. septembra 2006 – článok 81 ods. 1... ES a článok 53 ods. 1 Dohody EHP, a to tým, že odmietli spoločnosti [Morgan Stanley] priznať postavenie člena Visa Europe.

Článok 2

Za porušenie uvedené v článku 1 sa [Visa International] a [Visa Europe] ukladá pokuta 10 200 000 eur, a to spoločne a nerozdielne.“

Konanie

- 30 Podaním doručeným do kancelárie Súdu prvého stupňa 19. decembra 2007 žalobkyne podali túto žalobu.
- 31 Samostatným podaním doručeným do kancelárie Súdu prvého stupňa 24. júla 2009 žalobkyne jednak požiadali na základe článku 114 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa, aby sa najprv rozhodlo o prípustnosti niektorých argumentov a dôkazov, a jednak navrhli prijatie opatrenia na zabezpečenie priebehu konania na základe článku 64 ods. 4 rokovacieho poriadku.
- 32 Podaním doručeným do kancelárie Súdu prvého stupňa 18. septembra 2009 Komisia podala svoje pripomienky k návrhom žalobkýň.
- 33 Uznesením zo 14. decembra 2009 Všeobecný súd (piata komora) rozhodol o spojení konania o žiadosti žalobkýň na základe článku 114 ods. 1 rokovacieho poriadku s konaním vo veci samej.
- 34 Rozhodnutím predsedu Všeobecného súdu bolo zloženie piatej komory Súdu prvého stupňa zmenené na účely tohto konania.
- 35 Na základe správy sudcu spravodajcu Všeobecný súd (piata komora) rozhodol o otvorení ústnej časti konania a v rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania stanovených v článku 64 rokovacieho poriadku položil Komisii písomné otázky. Komisia na ne odpovedala v stanovenej lehote.

- 36 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na ústne otázky, ktoré im Všeobecný súd položil, boli vypočuté na pojednávaní 20. mája 2010.

Návrhy účastníkov konania

- 37 Žalobkyne žiadajú, aby Všeobecný súd:

- v prvom rade zrušil napadnuté rozhodnutie,

- subsidiárne zrušil článok 2 napadnutého rozhodnutia,

- ešte subsidiárnejšie znížil v primeranej miere uloženú pokutu,

- zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

38 Komisia navrhuje, aby Všeobecný súd:

— zamietol žalobu,

— zaviazal žalobkyne na náhradu trov konania.

Právny stav

A — O návrhu na zrušenie napadnutého rozhodnutia

39 Na podporu tohto návrhu žalobkyne uvádzajú tri dôvody.

40 V prvom a treťom dôvode žalobkyne spochybňujú analýzu Komisie, podľa ktorej sporné správanie malo účinky obmedzujúce hospodársku súťaž v zmysle článku 81 ods. 1 ES.

41 Druhý dôvod je založený na porušení práv na obhajobu žalobkyne, lebo právne kritérium používané Komisiou v napadnutom rozhodnutí na účely posúdenia obmedzujúcich účinkov sporného správania je odlišné od kritéria, o ktorom sa diskutovalo počas správneho konania.

1. Úvodné poznámky

a) O prípustnosti niektorých argumentov a dokumentu

- ⁴² Žalobkyne vo svojich písomnostiach, ako aj v samostatnom podaní z 24. júla 2009 na základe článku 114 ods. 1 rokovacieho poriadku uvádzajú, že Komisia tak v napadnutom rozhodnutí, ako aj v písomnostiach vychádza z argumentov a dokumentu, ku ktorým sa nemali príležitosť vyjadriť v priebehu správneho konania. Ide jednak o argumenty týkajúce sa existencie stratégie Morgan Stanley založenej na akvizícii transakcií u obchodníkov, uskutočnených kartami, ktoré vydala (ďalej len „stratégia akvizícií transakcií, on-us“), a jednak o prílohu 57 druhého listu týkajúceho sa skutkových okolností, ktorý obsahuje prezentáciu Morgan Stanley na účely vypočutia.
- ⁴³ Pokiaľ ide o argumenty založené na existencii stratégie akvizícií transakcií „on-us“, žalobkyne uvádzajú, že ich Komisia počas správneho konania neuviedla.
- ⁴⁴ Pokiaľ ide o prílohu 57 druhého listu týkajúceho sa skutkových okolností, tvrdia v podstate, že im nebola dostatočne oznámená, lebo v samotnom znení uvedeného listu nebol nijaký odkaz na túto prílohu.

- 45 Komisia uvádza, že bola oprávnená tak v napadnutom rozhodnutí, ako aj v rámci svojich podozrení vychádzať z týchto argumentov a z tohto dokumentu.
- 46 Všeobecný súd bude analyzovať prípustnosť týchto argumentov a tohto dokumentu pri príležitosti skúmania rôznych dôvodov, ktorých sa týkajú.

b) O prípustnosti prílohy k žalobe

- 47 Komisia namieta proti prípustnosti prílohy A5 žaloby obsahujúcej kolektívny znalecký posudok (ďalej len „kolektívny znalecký posudok“).
- 48 Komisia tvrdí, že žalobkyne uvádzajú v kolektívnom znaleckom posudku argumenty, ktoré sa nenachádzajú v žalobe, a poznamenáva, že to je v rozpore s výlučne dôkaznou a podpornou povahou príloh.
- 49 Podľa žalobkyných dôvodov a argumenty, na ktorých podporu bol predložený kolektívny znalecký posudok, sú dostatočne rozvinuté v žalobe, a preto boli dodržané ustanovenia článku 44 ods. 1 písm. c) rokovacieho poriadku.
- 50 Podľa článku 21 Štatútu Súdneho dvora a článku 44 ods. 1 písm. c) rokovacieho poriadku musí každá žaloba uvádzať predmet konania a zhrnutie dôvodov, na ktorých je založená. Podľa ustálenej judikatúry sa na prípustnosť žaloby vyžaduje, aby

zo samotného jej textu aspoň stručne, ale koherentným a zrozumiteľným spôsobom vyplývajú podstatné skutkové a právne okolnosti, na ktorých sa zakladá. Aj keď text žaloby môže byť v konkrétnych bodoch podporený a doplnený odkazmi na určité časti priložených dokumentov, všeobecný odkaz na iné písomnosti, aj keď tvoria jej prílohu, nemôže nahradiť nedostatok podstatných častí právnej argumentácie, ktorá podľa vyššie uvedených ustanovení tvorí náležitosť žaloby. Okrem toho nie je povinnosťou Všeobecného súdu, aby v prílohách hľadal a identifikoval dôvody a tvrdenia, ktoré by mohol považovať za základ žaloby, keďže funkcia príloh je čisto dôkazná a pomocná (pozri rozsudok Súdu prvého stupňa zo 17. septembra 2007, Microsoft/Komisia, T-201/04, Zb. s. II-3601, bod 94 a tam citovanú judikatúru).

- 51 V predmetnom prípade sa iste zdá, že rôzne dôvody a argumenty, na ktorých podporu sa odkazuje na kolektívny znalecký posudok, sú jasne identifikovateľné v texte samotnej žaloby. Žalobkyne takto odkazujú na tento dokument v rámci svojej kritiky analýzy Komisie, podľa ktorej hospodárska súťaž na predmetnom trhu mohla byť silnejšia, na účely popretia relevantnosti účinkov, ktoré by mal v minulosti na hospodársku súťaž vstup finančnej inštitúcie na predmetný trh, a na účely tvrdenia, že Morgan Stanley bola nesprávne Komisiou opísaná ako efektívny, dôležitý a skúsený subjekt.
- 52 Je však potrebné konštatovať, že kolektívny znalecký posudok prekračuje čisto dôkaznú a pomocnú funkciu, akú majú mať prílohy. Jeho znenie preukazuje, že sa neobmedzuje na podporu alebo na doplnenie skutkových alebo právnych okolností výslovne uvedených v texte žaloby, ale uvádza nové tvrdenia.
- 53 V dôsledku toho prílohu A5 žaloby Všeobecný súd zohľadní, len ak podporuje alebo dopĺňa dôvody alebo tvrdenia, ktoré žalobkyne výslovne uviedli v texte svojich

pisomných podaní, a v rozsahu, v akom je možné s presnosťou určiť v nich obsiahnuté skutočnosti, ktoré podporujú alebo dopĺňajú uvedené dôvody alebo tvrdenia (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok Microsoft/Komisia, už citovaný v bode 50 vyššie, bod 99).

2. O druhom žalobnom dôvode založenom na porušení práv žalobkýň na obhajobu

a) Tvrdenia účastníkov konania

⁵⁴ Žalobkyne vytykajú Komisii, že zmenila svoju analýzu v priebehu správneho konania bez toho, aby mali možnosť uviesť svoje stanovisko, čo predstavuje porušenie ich práv na obhajobu, čo by malo spôsobiť neplatnosť napadnutého rozhodnutia. V bodoch 198 až 200 oznámenia o výhradách a v bodoch 5 až 9 druhého listu uvádzajúceho skutkové okolnosti Komisia odôvodnila existenciu podstatných účinkov na hospodársku súťaž obmedzenou povahou hospodárskej súťaže na akvizičnom trhu. V odôvodnení č. 200 napadnutého rozhodnutia po prvý raz vyhlásila, že sa nedomnieva, že by hospodárska súťaž bola neúčinná na tomto trhu. Žalobkyne z toho vyvodzujú, že analýza Komisie je založená na kritériu uvedenom po prvýkrát v napadnutom rozhodnutí, podľa ktorého hoci na akvizičnom trhu v Spojenom kráľovstve existuje účinná hospodárska súťaž, mohla by sa ešte zintenzívniť.

⁵⁵ Komisia uvádza, že nedošlo k porušeniu práva žalobkýň byť vypočutý.

b) Posúdenie Všeobecným súdom

- 56 Podľa judikatúry musí oznámenie o výhradách obsahovať opis výhrad vyjadrený hoci aj stručne, ale dostatočne jasne, aby umožnil dotknutým osobám skutočne sa oboznámiť s konaním, ktoré im Komisia vytýka (rozsudok Súdu prvého stupňa zo 14. mája 1998, *Mo och Domsjö/Komisía*, T-352/94, Zb. s. II-1989, bod 63). Dodržiavanie práva na obhajobu v konaní, ktoré môže viesť k uloženiu takých sankcií, ako je predmetná sankcia, si totiž vyžaduje, aby sa dotknutým podnikom a združeniam podnikov už v štádiu správneho konania umožnilo oznámiť účinným spôsobom ich stanovisko k existencii a relevantnosti skutočností, výhrad a okolností uvádzaných Komisiou (rozsudok Súdu prvého stupňa z 15. marca 2000, *Cimenteries CBR a i./Komisía*, T-25/95, T-26/95, T-30/95 až T-32/95, T-34/95 až T-39/95, T-42/95 až T-46/95, T-48/95, T-50/95 až T-65/95, T-68/95 až T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 a T-104/95, Zb. s. II-491, bod 553). Táto požiadavka je dodržaná, ak rozhodnutie neprpisuje dotknutým osobám iné porušenia, než sú porušenia uvedené v oznámení o výhradách, a obsahuje len skutočnosti, ku ktorým sa dotknuté osoby mali možnosť vyjadriť. Z toho vyplýva, že Komisia môže použiť len tie výhrady, pri ktorých mali tieto osoby možnosť oznámiť svoje stanovisko (rozsudok Súdu prvého stupňa z 23. februára 1994, *CB a Europay/Komisía*, T-39/92 a T-40/92, Zb. s. II-49, bod 47).
- 57 Z ustálenej judikatúry taktiež vyplýva, že rozhodnutie nemusí byť nevyhnutne vernou kópiou oznámenia o výhradách. Komisia totiž musí mať možnosť zohľadniť vo svojom rozhodnutí odpovede dotknutých podnikov na oznámenie o výhradách. V tomto ohľade musí mať možnosť nielen prijať alebo odmietnuť tvrdenia dotknutých podnikov, ale tiež pristúpiť k svojej vlastnej analýze skutočností uvedených týmito podnikmi, a to buď aby upustila od výhrad, ktoré sa ukážu nedôvodné, alebo aby skutkovo a právne upravila alebo doplnila svoju argumentáciu na podporu výhrad, na ktorých trvá. Preto bude potrebné konštatovať porušenie práva na obhajobu len vtedy, ak konečné rozhodnutie pripisuje dotknutým podnikom iné porušenia ako tie, ktoré boli uvedené v oznámení o výhradách, alebo ak obsahuje odlišné skutkové okolnosti. O taký prípad nejde, ak sa tak ako v tejto veci údajné rozdiely medzi oznámením o výhradách a konečným rozhodnutím netýkajú iných správaní ako tých, ku ktorým sa dotknuté podniky už vyjadrili, a ktoré teda nesúvisia so žiadnou novou výhradou (pozri rozsudok Súdu prvého stupňa z 30. septembra 2003, *Atlantic Container Line*

a i./Komisia, T-191/98, T-212/98 až T-214/98, Zb. s. II-3275, bod 191 a tam citovanú judikatúru).

- 58 Dotknuté podniky sa okrem toho na účely tvrdenia porušenia práv na obhajobu, pokiaľ ide o výhrady uvedené v napadnutom rozhodnutí, nemôžu uspokojiť s tým, že sa len odvolali na existenciu rozdielov medzi oznámením o výhradách a napadnutým rozhodnutím bez toho, aby uviedli presne a konkrétne, prečo každý z týchto rozdielov v predmetnom prípade predstavuje novú výhradu, vo vzťahu ku ktorej nemali príležitosť byť vypočítané. Podľa ustálenej judikatúry sa totiž porušenie práv na obhajobu musí skúmať v závislosti od špecifických okolností každého prípadu, pretože závisí v podstate od výhrad uvádzaných Komisiou na účely určenia porušenia vytýkaného dotknutým podnikom (pozri rozsudok Atlantic Container Line a i./Komisia, už citovaný v bode 57 vyššie, bod 192 a tam citovanú judikatúru).
- 59 V bodoch 198 až 200 oznámenia o výhradách Komisia vychádzala z určitých charakteristík trhu a najmä z jeho veľkej koncentrácie na účely záveru, že hospodárska súťaž na ňom bola obmedzená, najmä pokiaľ ide o akvizíciu transakcií vykonaných u obchodníkov malej a strednej veľkosti.
- 60 Žalobkyne v pripomienkach z 3. decembra 2004 namietali proti tejto analýze Komisie, pričom odkazovali najmä na zníženie cien nákladov pripisovaných obchodníkom alebo možnosť obchodníkov zmeniť akvizítora. Komisia v odpovedi na tieto pripomienky uviedla v odôvodnení č. 200 napadnutého rozhodnutia, že hospodárska súťaž na trhu nebola „neefektívna“ a že by sa mohla ešte zintenzívniť.

- 61 Je potrebné konštatovať, že Komisia neuviedla v odôvodnení č. 200 napadnutého rozhodnutia novú výhradu voči žalobkyniam ani nevychádzala z novej skutočnosti. Iba skompletizovala svoju analýzu tým, že zohľadnila pripomienky žalobkyní tak, ako je povinná urobiť na základe judikatúry citovanej v bodoch 56 a 57 vyššie.
- 62 Uvedený vývoj odôvodnenia napadnutého rozhodnutia teda oproti tomu, ktorý bol pôvodne uvedený v oznámení o výhradách, vôbec nie je prejavom porušenia práv na obhajobu žalobkyní, ale preukazuje naopak, že žalobkyne mohli uplatňovať svoje stanovisko k výhrade uvádzanej Komisiou založenej na tom, že vzhľadom na úroveň existujúcej hospodárskej súťaže na predmetnom trhu sporné správanie malo reštriktívne účinky na hospodársku súťaž.
- 63 Okolnosť, že Komisia vychádzala v napadnutom rozhodnutí z možnosti intenzifikácie hospodárskej súťaže na relevantnom trhu, nepredstavuje teda porušenie práv žalobkyní na obhajobu.
- 64 Druhý odvolací dôvod preto treba zamietnuť.

3. O prvom a treťom žalobnom dôvode, ktoré spochybňujú, že by sporné správanie obmedzovalo hospodársku súťaž

- 65 Žalobkyne spochybňujú posúdenie Komisie, podľa ktorého sporné správanie spôsobilo obmedzujúce účinky, pokiaľ ide o hospodársku súťaž, v zmysle článku 81 ods. 1 ES. Vo svojom prvom dôvode popierajú, že by sporné správanie malo za dôsledok uzavrieť predmetný trh pred Morgan Stanley. V rámci tretieho dôvodu smerujú svoju

kritiku proti posúdeniu Komisie, pokiaľ ide o dosah na hospodársku súťaž, ktorý by mohla mať prítomnosť Morgan Stanley na uvedenom trhu.

- 66 Pred analýzou dôvodnosti týchto dvoch dôvodov je potrebné zdôrazniť, že žalobkyne neopakujú v rámci tejto žaloby argumenty predložené v rámci správneho konania založené na tom, že uplatnenie pravidla na Morgan Stanley sa vysvetľuje tým, že Visa predstavuje konkurenta systému Discover, čiže nespochybňujú posúdenia Komisie obsiahnuté v napadnutom rozhodnutí, v rámci ktorých sa konštatovalo, že sporné správanie nebolo objektívne odôvodnené.
- 67 Z ustálenej judikatúry vyplýva, že posúdenie dohody, rozhodnutia združenia podnikov alebo zosúladeného postupu na základe článku 81 ods. 1 ES musí zohľadniť konkrétny rámec, v ktorom nastanú ich účinky, a najmä ekonomický a právny kontext, v ktorom sú činné dotknuté podniky, povahu dotknutých výrobkov alebo služieb, ako aj skutočné podmienky fungovania a štruktúry dotknutého trhu, iba žeby šlo o dohodu obsahujúcu zjavné obmedzenia hospodárskej súťaže ako stanovenie cien, rozdelenie trhu alebo kontrola odbytu. V poslednom uvedenom prípade možno totiž len v rámci článku 81 ods. 3 ES takéto obmedzenia vyvážiť s údajne priaznivými účinkami na hospodársku súťaž s cieľom priznať výnimku zo zákazu uvedeného v odseku 1 toho istého článku (pozri rozsudok Súdu prvého stupňa z 15. septembra 1998, *European Night Services a. i./Komisia*, T-374/94, T-375/94, T-384/94 a T-388/94, Zb. s. II-3141, bod 136 a tam citovanú judikatúru).
- 68 Podmienky hospodárskej súťaže na danom trhu sa skúmajú s prihliadnutím nielen na aktuálnu konkurenciu, ktorú vytvárajú podniky už prítomné na predmetnom trhu, ale aj na potenciálnu konkurenciu, aby sa zistilo, či vzhľadom na štruktúru trhu a hospodársky a právny kontext, v rámci ktorého funguje, existujú skutočné a konkrétne

možnosti, aby dotknuté podniky medzi sebou súťažili alebo aby nový účastník vstúpil na relevantný trh a konkuroval už etablovaným podnikom (rozsudok *European Night Services a i./Komisia*, už citovaný v bode 67 vyššie, bod 137).

69 Okrem toho, hoci dohoda, rozhodnutie o združení podnikov alebo zosúladený postup musia byť považované za zakázané z dôvodu zmien fungovania hospodárskej súťaže, ktoré sú jej dôsledkom, je potrebné preskúmať hospodársku súťaž v medziach, v akých by skutočne fungovala, ak by neexistovala predmetná dohoda, rozhodnutia o združení podnikov alebo zosúladený postup (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 28. mája 1998, *Deere/Komisia*, C-7/95 P, Zb. s. I-3111, bod 76 a tam citovanú judikatúru).

70 Pokiaľ ide o rozsah súdneho preskúmania posúdení Komisie, je potrebné pripomenúť ustálenú judikatúru, podľa ktorej ak súd Únie všeobecne vykonáva úplné preskúmanie toho, či podmienky uplatnenia článku 81 ods. 1 ES sú alebo nie sú splnené, preskúmanie komplexných ekonomických posúdení, ktoré vykonala Komisia, súdmi Únie sa nevyhnutne obmedzuje na overenie dodržiavania procesných pravidiel a odôvodnenia, vecnej správnosti skutkového stavu, ako aj neexistencie zjavne nesprávneho posúdenia a zneužitia právomoci (pozri rozsudok *Deere/Komisia*, už citovaný v bode 69 vyššie, bod 34 a tam citovanú judikatúru). To, že sa uzná, že Komisia má určitú mieru voľnej úvahy, však neznamena, že sa súd Únie musí zdržať preskúmania toho, ako Komisia vyložila údaje ekonomickej povahy. Súd Únie musí totiž nielen overiť vecnú správnosť uplatnených dôkazov, ich spoľahlivosť a spojitosť, ale musí preskúmať aj to, či tieto dôkazy obsahujú všetky relevantné údaje, ktoré treba zohľadniť pri posúdení komplexnej situácie, a či sú spôsobilé podporiť závery, ktoré sa z nich vyvodili (pozri rozsudok *Microsoft/Komisia*, už citovaný v bode 50 vyššie, bod 89 a tam citovanú judikatúru).

71 Vzhľadom na tieto úvahy je potrebné skúmať dôvodnosť dvoch žalobných dôvodov uvádzaných žalobkyňami.

a) O prvom žalobnom dôvode založenom na tom, že Komisia nezohľadnila možnosť, aby sa Morgan Stanley začlenila do predmetného trhu prostredníctvom fronting dohody

Tvrdenia účastníkov konania

72 Tento dôvod uvádzajú žalobkyne ako skladajúci sa z dvoch častí.

73 V rámci prvej časti žalobkyne uvádzajú, že odôvodnenie Komisie obsahuje nesprávne právne posúdenie z dôvodu uplatnenia nesprávneho právneho kritéria, keďže odmieta možnosť vstupu Morgan Stanley prostredníctvom fronting dohody z dôvodu, že takáto dohoda jednak nezaručuje v praxi banke ako Morgan Stanley požadovanú efektívnosť na integráciu na trhu a jednak nepredstavuje pre Morgan Stanley náhradu za akvizíciu vo vlastnom mene.

74 V druhej časti žalobkyne tvrdia, že rôzne odôvodnenia uvádzané Komisiou obsahujú vecné chyby a nesprávne posúdenia. Takto sa teda Komisia v prvom rade nesprávne domnievala, že fronting dohody sa nepoužívajú pre veľké medzinárodné banky.

- 75 V druhom rade argument založený na tom, že fronting dohoda by neumožnila Morgan Stanley vykonávať stratégiu založenú na integrácii akvizičných a emisných činností, je nesprávny. Okrem toho tento argument, keďže sa týka stratégie akvizícií transakcií „on-us“, by mal byť vyhlásený za neprípustný, lebo bol po prvý raz uvedený v napadnutom rozhodnutí a žalobkyne o ňom nevedeli počas správneho konania.
- 76 V treťom rade Komisia nesprávne dospela k záveru, že bolo ťažké pre Morgan Stanley nájsť fronting partnera. Komisia po prvé vylúčila bezdôvodne veľké banky aktívne na akvizičnom trhu, po druhé podhodnotila možnosti nájsť fronting partnera medzi členmi Visa, ktorí nie sú aktívni na akvizičnom trhu, a po tretie nezohľadnila možnosť, aby Morgan Stanley uzavrela fronting dohodu so zahraničnou bankou.
- 77 V štvrtom rade je nesprávne zdôrazňovať, že fronting dohody spôsobujú dodatočné náklady a komplexnosť. Žalobkyne najmä tvrdia, že kapitola 2.10 interného regionálneho poriadku Visa Europe, na ktorú Komisia odkazuje v napadnutom rozhodnutí, nie je uplatniteľná na fronting dohody. Okrem toho je potrebné zohľadniť okolnosť, že členovia Visa takisto znášajú náklady na vyhľadávanie klientely. Z výpovede jedného z riaditeľov spoločnosti spracúvajúcej transakcie vyplýva, že fronting dohody nie sú menej efektívne v porovnaní s priamou akvizíciou v postavení člena Visa, ale prinášajú naopak výhody pre faktického akvizítora. Napokon, je nesprávne, že Komisia zdôraznila existenciu neefektívnosti v prípade uzatvorenia fronting dohody z dôvodu, že Morgan Stanley je tiež členom platobnej siete karty MasterCard (ďalej len „systém MasterCard“).
- 78 Komisia tvrdí, že tento dôvod nie je dôvodný.

Posúdenie Všeobecným súdom

- 79 Tento dôvod implikuje preskúmanie toho, či a za akých okolností Komisia mala vyvodit' z možnosti Morgan Stanley uzatvoriť fronting dohodu s členom Visa, že sporné správanie nespôsobiló jej vylúčení z predmetného trhu.
- 80 Na úvod je potrebné konštatovať, že účastníci konania sa zhodujú na opise fronting dohôd uvedenom v odôvodnení č. 110 napadnutého rozhodnutia:

„Banky skončili afiliačné činnosti u obchodníkov a konajú už len ako sprostredkovatelia (alebo ‚fronting‘) medzi Visa a MasterCard na jednej strane a tretím poskytovateľom na druhej strane. Je to teda tretí poskytovateľ, kto prevzal zodpovednosť za takmer všetky prvky akvizičnej služby a kto znáša riziko týkajúce sa výkyvov príjmov obchodníka. S cieľom zabezpečiť dodržiavanie pravidiel systému Visa sú zmluvy uzatvorené s obchodníkmi vo všeobecnosti trojstrannými zmluvami medzi obchodníkom, tretím poskytovateľom a bankou, ktorá je členom siete. Tieto dohody medzi bankou, ktorá je členom Visa/MasterCard, a tretím nebankovým poskytovateľom sa niekedy nazývajú ‚fronting dohody‘.“

- 81 Ako bolo uvedené v bode 67 vyššie, posúdenie dohody, rozhodnutia združenia podnikov alebo zosúladeného postupu na základe článku 81 ods. 1 ES musí zohľadniť konkrétny rámec, v ktorom nastanú ich účinky, a najmä ekonomický a právny kontext,

v ktorom sú činné dotknuté podniky, povahu dotknutých výrobkov alebo služieb, ako aj skutočné podmienky fungovania a štruktúry dotknutého trhu.

- 82 Okolnosť, že pravidlá systému Visa vyhradzujú členom akvizíciu transakcií vykonávaných u obchodníkov, predstavuje iste element hospodárskeho a právneho kontextu, v ktorom sa musí posúdiť sporné správanie. Je však potrebné takisto zohľadniť ostatné prvky, ktoré určujú možnosti prístupu na predmetný trh (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok Súdneho dvora z 28. februára 1991, *Delimitis*, C-234/89, Zb. s. I-935, bod 20).
- 83 V tejto súvislosti existencia možnosti, aby sa prevádzkovatelia, ktorí nemajú postavenie člena Visa, začlenili do predmetného trhu na základe uzatvorenia fronting dohody s členom Visa, je prvkom ekonomického a právneho kontextu, ktorý treba prípadne zohľadniť vtedy, keby predstavoval skutočnú a konkrétnu možnosť Morgan Stanley vstúpiť na predmetný trh a konkurovať usadeným podnikom (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok *Delimitis*, už citovaný v bode 82 vyššie, bod 21).
- 84 Na účely preverenia, či uzatvorenie fronting dohody s členom Visa predstavuje pre Morgan Stanley skutočnú a konkrétnu možnosť vstúpiť na predmetný trh a konkurovať už usadeným podnikom, je potrebné zohľadniť podmienky, za ktorých sa realizuje hospodárska súťaž na predmetnom trhu.
- 85 Nevyhnutne z toho vyplýva, že možnosť integrácie na predmetnom trhu, ktorá by vzhľadom na uvedené podmienky bola nerealistická alebo čisto teoretická, nemôže byť zohľadnená.

86 V rámci prvej časti žalobného dôvodu založenej na existencii nesprávneho právneho posúdenia Komisie žalobkyne kritizujú vyjadrenie použité Komisiou v odôvodnení č. 121 napadnutého rozhodnutia, ktoré znie:

„Hoci banky, ktoré sa chcú začleniť do akvizičného trhu transakcií platieb kreditnými kartami a charge kartami u obchodníkov, môžu teoreticky tak urobiť na základe fronting dohody, takáto dohoda nezaručuje v praxi banke ako Morgan Stanley vyžadovanú efektívnosť na integráciu na trhu a nepredstavuje pre ňu náhradné riešenie za akvizíciu vo vlastnom mene.“

87 Nie je možné z tohto samotného odôvodnenia vyvodiť, že by sa Komisia dopustila nesprávneho právneho posúdenia spočívajúceho v uplatnení nesprávneho právneho kritéria, keďže takúto chybu je možné odhaliť iba analýzou odôvodnení záveru Komisie, ktorého dôvodnosť je napadnutá v rámci druhej časti žalobného dôvodu.

88 Preto sa obe časti tohto dôvodu preskúmajú spoločne.

89 Komisia v napadnutom rozhodnutí vychádza zo štyroch odôvodnení, ktoré sa týkajú po prvé okolnosti, že fronting dohody sa nepoužívajú v prípade veľkých medzinárodných bánk, po druhé nemožnosti Morgan Stanley realizovať stratégiu založenú na integrácii akvizičných a emisných činností prostredníctvom fronting dohody, po tretie ťažkosti Morgan Stanley nájsť fronting partnera a po štvrté komplexnosti a dodatočných nákladov vzniknutých týmto typom akvizície.

- 90 V predmetnom prípade postačuje preskúmať dôvodnosť odôvodnení uvedených Komisiou týkajúcich sa ťažkosti Morgan Stanley nájsť fronting partnera.
- 91 Z príkladov fronting dohody uvedených v napadnutom rozhodnutí, ale aj tých, ktoré poskytli žalobkyne, vyplýva, že takéto dohody sa v zásade uzatvárajú s faktickými akvizítormi, už prítomnými na akvizičnom trhu – finančnými inštitúciami alebo spoločnosťami spracúvajúcimi transakcie –, a ich cieľom teda nie je umožniť vstup nového konkurenta na predmetný trh, ale skôr posilniť konkurenčné postavenie tých, ktorí na tomto trhu už sú.
- 92 Jedinými príkladmi vstupu nového konkurenta na predmetný trh prostredníctvom uzatvorenia fronting dohody sú spoločnosti spracúvajúce transakcie, ktoré majú úzke obchodné väzby s členom Visa, ktorý vykonáva funkciu fronting partnera. Je potrebné konštatovať, že situácia Morgan Stanley z dôvodu jeho postavenia ako finančnej inštitúcie, a preto konkurenta členov Visa na iných trhoch ako akvizičnom trhu, nie je porovnateľná so situáciou spoločností spracúvajúcich transakcie, ktoré nevykonávajú žiadnu bankovú činnosť.
- 93 Za týchto podmienok údajná možnosť uvádzaná žalobkyňami, aby Morgan Stanley, finančná inštitúcia, ktorá nebola prítomná na predmetnom trhu, mohla nájsť fronting partnera medzi veľkými bankami, ktoré by prípadne chceli opustiť predmetný trh, členmi Visa, ktorí nie sú aktívni na uvedenom trhu, alebo zahraničnými bankami, členmi Visa, ktoré chcú byť prítomné ako banka v Spojenom kráľovstve, je v zásade teoretická a špekulatívna.

- 94 Komisia teda správne dospela k záveru, že bolo ťažké, aby Morgan Stanley našla fronting partnera. Je potrebné domnievať sa, že toto konštatovanie samo osebe odôvodňovalo, aby Komisia odmietla možnosť vstupu Morgan Stanley na predmetný trh prostredníctvom fronting dohody.
- 95 Navyše je potrebné zdôrazniť, že dôvodnosť záveru Komisie potvrdzujú aj odôvodnenia založené na tom, že akvizícia v rámci fronting dohody je komplexnejšia a drahšia ako akvizícia v postavení člena Visa.
- 96 V prvom rade, pokiaľ ide o väčšiu komplexnosť, ktorú spôsobuje akvizícia v rámci fronting dohody, je potrebné zohľadniť konštatovanie uvedené v odôvodnení č. 117 napadnutého rozhodnutia, podľa ktorého zmluvy uzatvorené s obchodníkmi v rámci fronting dohody sú vo všeobecnosti tripartitnej povahy, pretože zahŕňajú aj fronting partnera. Je potrebné konštatovať, že hoci žalobkyne spochybňujú presný obsah povinností faktického akvizítora v rámci tohto typu zmluvy, nepopierajú tripartitnú povahu predmetných zmlúv.
- 97 Komisia takisto v podstate usúdila v odôvodnení č. 118 napadnutého rozhodnutia, že fronting partner mal povinnosti voči Visa a že takéto povinnosti boli takisto zdrojom obmedzení pre faktického akvizítora.
- 98 Žalobkyne spochybňujú rozsah týchto povinností a zdôrazňujú, že kapitola interného poriadku Visa Europe, z ktorej Komisia vychádza, sa neuplatňuje na faktických akvizítorov.

- 99 Na jednej strane je potrebné poznamenať, že žalobkyne nevysvetlili presné pravidlá, ktorými sa riadia povinnosti fronting partnera a faktického akvizítora, pretože formulár poskytnutý v prílohe k ich replike bol v tejto súvislosti nedostatočný.
- 100 Na druhej strane je potrebné konštatovať, že žalobkyne nespochybňujú, že funkciou fronting partnera je slúžiť ako sprostredkovateľ medzi Visa a faktickým akvizítorm. Z tejto úlohy sprostredkovateľa možno dôvodne vyvodiť existenciu povinností, ktoré má tak fronting partner, ako aj faktický akvizítor a ktoré neexistujú, keď člen Visa vstupuje priamo na akvizičný trh.
- 101 Komisia v dôsledku toho mohla oprávnenne dospieť k záveru, že akvizícia v rámci fronting dohody bola komplexnejšia ako akvizícia v postavení člena Visa, a to bez toho, aby bolo potrebné preveriť relevantnosť a dôvodnosť jej posúdenia, podľa ktorého uzatvorenie fronting dohody je pôvodcom „dodatocnej neefektívnosti“ z dôvodu, že Morgan Stanley je členom systému MasterCard.
- 102 V druhom rade, pokiaľ ide o dodatočné náklady vzniknuté akvizíciou prostredníctvom fronting dohody, Komisia odkazuje na okolnosť, že faktický akvizítor musí nielen poskytnúť odmenu fronting partnerovi za nákup jeho akvizičného portfólia, ale bol takisto povinný zaplatiť aj poplatky.
- 103 Žalobkyne spochybňujú túto analýzu z dôvodu, že člen Visa vstupujúci priamo na akvizičný trh tiež podlieha nákladom, najmä v súvislosti s vyhľadávaním klientely. Poplatky, ktoré platí faktický akvizítor svojmu fronting partnerovi, sú teda protihodnotou najmä za prenechanie klientely zo strany fronting partnera.

- 104 Táto argumentácia nie je takej povahy, že by spochybnila dôvodnosť analýzy Komisie. Hoci totiž môže časť platených poplatkov naozaj zodpovedať nákladom, ktoré by aj tak znášal člen Visa vstupujúci priamo na akvizičný trh, Komisia mohla oprávnene usúdiť, že platby vykonané fronting partnerovi odmeňujú takisto poskytnuté služby sprostredkovania a zodpovedajú aspoň sčasti nákladom, ktoré nemusí znášať člen Visa vstupujúci priamo na akvizičný trh.
- 105 V dôsledku toho Komisia, keď zdôraznila, že akvizícia prostredníctvom fronting dohody je komplexnejšia a nákladnejšia než akvizícia ako člen Visa, sa nedopustila zjavne nesprávneho posúdenia.
- 106 Ako bolo zdôraznené v bode 84 vyššie, práve vzhľadom na podmienky, za ktorých sa realizuje hospodárska súťaž na predmetnom trhu, je potrebné skúmať dosahy takýchto úvah na hypotézu uvádzanú žalobkyňami o možnosti vstupu Morgan Stanley na predmetný trh prostredníctvom fronting dohody.
- 107 Je potrebné pripomenúť, že Komisia uznala existenciu dvoch faktorov priaznivých pre vstup nového subjektu na trh, a to možnosť konkurovať v iných oblastiach ako je cena, a to najmä kvalitou služby, a existencia jednoduchých a lacných postupov pre obchodníkov slúžiacich na zmenu akvizítora.
- 108 Komisia však takisto konštatovala v napadnutom rozhodnutí bez toho, aby jej odporovali v tejto otázke žalobkyne, že pre štruktúru predmetného trhu bol typický vysoký stupeň koncentrácie. Z odôvodnení č. 166 až 168 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že na základe informácií, ktoré mala Komisia, v roku 2003 dvaja hlavní akvizítori predstavovali 61 % akvizičného trhu a štyria najväčší akvizítori zodpovedali

90% toho istého trhu, pričom zvyšok trhu bol rozdelený medzi štyroch akvizítorov. Komisia takisto zdôraznila v odôvodnení č. 169 napadnutého rozhodnutia tendenciu ku konsolidácii tohto trhu, pričom odkázala na okolnosť, že viacerí akvizítori strednej veľkosti už postúpili alebo delegovali svoje akvizičné činnosti malému počtu finančných inštitúcií a spoločností spracúvajúcich transakcie.

- 109 Takisto bolo uvedené v napadnutom rozhodnutí, že posledný vstup na predmetný trh nastal v roku 1996 a žiadne finančné inštitúcie, ktoré oslovila Komisia, sa neplánovali začleniť do tohto trhu.
- 110 Je preto potrebné konštatovať, že štruktúra akvizičného trhu napriek faktorom, ktoré Komisia uznala ako priaznivé pre vstup nového trhového subjektu, spôsobila malú pravdepodobnosť integrácie Morgan Stanley na predmetnom trhu prostredníctvom fronting dohody, ktorá by ju od začiatku znevýhodňovala oproti jej hlavným konkurentom usadeným na uvedenom trhu.
- 111 Vzhľadom na uvedené je potrebné konštatovať, že záver Komisie odmietajúci hypotézu vstupu Morgan Stanley na trh prostredníctvom fronting dohody je dostatočne odôvodnený úvahami o ťažkosti nájsť fronting partnera a navyše aj úvahami o komplexnosti a dodatočných nákladoch vzniknutých fronting dohodami. Komisia teda na rozdiel od toho, čo tvrdia žalobkyne, neuplatnila nesprávne právne kritérium.
- 112 Za týchto okolností nie je potrebné skúmať ostatné výhrady týkajúce sa odôvodnení Komisie založených na tom, že fronting dohody nepoužívajú veľké medzinárodné banky, a na tom, že nebolo možné realizovať stratégiu založenú na integrácii akvizičných a emisných činností. Preto nie je potrebné odpovedať na tvrdenia žalobkýň

o neprípustnosti, pokiaľ ide o argumenty Komisie založené na údajnej vôli Morgan Stanley realizovať stratégiu akvizícií transakcií „on-us“.

113 Prvý žalobný dôvod sa preto musí zamietnuť.

b) O treťom žalobnom dôvode založenom sa dosahu prítomnosti Morgan Stanley na predmetnom trhu na hospodársku súťaž

114 V rámci tohto dôvodu žalobkyne Komisii po prvé vytýkajú, že uplatnila kritérium, ktoré je ekonomicky a právne nesprávne na účely posúdenia účinkov sporného správania na hospodársku súťaž, a po druhé, že podhodnotila stupeň hospodárskej súťaže, ktorý existuje na predmetnom trhu. Takisto kritizujú jej analýzu účinkov, ktoré by mohli vzniknúť v dôsledku vstupu Morgan Stanley na predmetný trh.

O prvej časti žalobného dôvodu založenej na uplatnení nesprávneho ekonomického a právneho kritéria

— Tvrdenia účastníkov konania

115 Žalobkyne vytýkajú Komisii, že sa dopustila nesprávneho právneho posúdenia, keď uplatnila ekonomicky a právne nesprávne kritérium, teda „možnosť zintenzívniť hospodársku súťaž“, ktorá je na predmetnom trhu, pričom pripustila efektívnosť uvedenej hospodárskej súťaže.

- 116 Pripomínajú, že hospodárska súťaž uvedená v článku 3 ods. 1 písm. g) ES a článku 81 ES znamená efektívnu hospodársku súťaž. Preto zabezpečiť hospodársku súťaž na vyššej úrovni, ako je efektívnosť, nepredstavuje cieľ Zmluvy a Komisia tým, že potrestala odmietnutie pripustiť Morgan Stanley z tohto dôvodu, uplatnila nesprávne kritérium.
- 117 Žalobkyne odkazujú na kolektívny znalecký posudok a tvrdia, že hospodárska súťaž je už z hľadiska svojej povahy dynamickým procesom, ktorý možno teda vždy zintenzívniť a to bez ohľadu na to, aký je stupeň jej efektívnosti. Teória Komisie teda znamená, že na trhu nikdy nie je možné dosiahnuť efektívnu hospodársku súťaž.
- 118 Pokiaľ ide o tvrdenie Komisie, v jej vyjadrení k žalobe, podľa ktorého skutočnosť, že došlo k zabráneniu vstupu na trh, sa vždy považovala za protisúťažnú, žalobkyne najprv zdôrazňujú, že ho nepotvrďuje žiadny odkaz na judikatúru. Ďalej tvrdia, že táto analýza sa rovná tomu, ako keby sa vytýkalo žalobkyniam, že cieľom sporného správania je obmedziť hospodársku súťaž, hoci napadnuté rozhodnutie vychádza z účinkov odmietnutia pripustiť Morgan Stanley. Napokon žalobkyne poznamenávajú, že takáto analýza je v úplnom rozpore s judikatúrou, keďže implikuje, že môže existovať obmedzenie nezávisle od stupňa hospodárskej súťaže na predmetnom trhu. Je to aj v rozpore s niektorými dokumentmi uverejnenými Komisiou, najmä s jej Usmerneniami týkajúcimi sa uplatňovania článku 81 ods. 3 [ES] [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. EÚ C 101, 2004, s. 97). Z poznámky pod čiarou 31 týchto usmernení vyplýva, že stanovisko samotnej Komisie je také, že cieľom článku 81 je ochrana hospodárskej súťaže na trhu v záujme spotrebiteľov.
- 119 Žalobkyne spochybňujú argument vznesený vo vyjadrení k žalobe, podľa ktorého vstup nového konkurenta môže mať oveľa väčšie účinky na hospodársku súťaž v niektorých pododvetviach predmetného trhu ako tie, ktoré si možno predstaviť v rámci globálneho obrazu akvizičného trhu. Tento argument bol síce uvedený v oznámení

o výhradách, ale Komisia ho neprebrala v napadnutom rozhodnutí po jeho spochybení zo strany žalobkýň.

120 Komisia spochybňuje tvrdenia žalobkyne.

— Posúdenie Všeobecným súdom

121 Žalobkyne založili svoje tvrdenie o existencii nesprávneho právneho posúdenia v podstate na jednej strane na tom, že Komisia uznala v odôvodnení č. 200 napadnutého rozhodnutia neexistenciu „neefektívnosti“ hospodárskej súťaže na predmetnom trhu, a na druhej strane na tom, že v odôvodneniach č. 187 a 200 napadnutého rozhodnutia sa uvádza možnosť „zintenzívnenia hospodárskej súťaže“ na predmetnom trhu. Pokiaľ ide o odkaz žalobkýň na kolektívny znalecký posudok, ten sa zohľadní len v medziach uvedených v bode 53 vyššie.

122 Na účely preverenia dôvodnosti týchto argumentov je potrebné zohľadniť všetky časti napadnutého rozhodnutia venované analýze obmedzujúcich účinkov sporného správania na hospodársku súťaž v zmysle článku 81 ods. 1 ES.

123 Z toho vyplýva, že Komisia vychádzala z viacerých prvkov týkajúcich sa na jednej strane stupňa aktuálnej hospodárskej súťaže existujúcej na predmetnom trhu a na druhej strane z potenciálnej hospodárskej súťaže. Pokiaľ ide o prvý aspekt, ako už bolo pripomenuté v bodoch 108 a 109 vyššie, Komisia uznala, že pre štruktúru predmetného trhu bol typický vysoký stupeň koncentrácie a prebiehala na ňom konsolidácia.

Pokiaľ ide o potenciálnu hospodársku súťaž, Komisia v podstate usúdila v odôvodneniach č. 169 až 174 napadnutého rozhodnutia, že táto súťaž sa obmedzovala iba na veľké banky alebo veľké medzinárodné spoločnosti spracúvajúce transakcie, ktoré boli schopné dosiahnuť veľkosť požadovanú na to, aby sa mohli stať konkurentmi aktuálnych akvizítorov. Poznamenala, že Morgan Stanley bola jediným potenciálnym subjektom, ktorý chcel vstúpiť na trh, ktorý vyjadril svoj zámer začleniť sa do uvedeného trhu.

- 124 Je potrebné konštatovať, že takáto analýza nie je z právneho hľadiska nesprávna, ako tvrdia žalobkyne.
- 125 Na jednej strane sa totiž na základe judikatúry citovanej v bode 68 vyššie podmienky hospodárskej súťaže na danom trhu skúmajú s prihliadnutím nielen na aktuálnu konkurenciu, ktorú vytvárajú podniky už prítomné na predmetnom trhu, ale aj na potenciálnu konkurenciu.
- 126 Na druhej strane z judikatúry Súdneho dvora takisto vyplýva, že článok 81 ES smeruje, podobne ako iné pravidlá hospodárskej súťaže uvedené v Zmluve, nielen k ochrane záujmov účastníkov hospodárskej súťaže alebo spotrebiteľov, ale aj k ochrane štruktúry trhu a tým hospodárskej súťaže ako takej (rozsudky Súdneho dvora zo 4. júna 2009, *T-Mobile Netherlands a i.*, C-8/08, Zb. s. I-4529, bod 38, a zo 6. októbra 2009, *GlaxoSmithKline Services a i./Komisia*, C-501/06 P, C-513/06 P, C-515/06 P a C-519/06 P, Zb. s. I-9291, bod 63).
- 127 V dôsledku toho Komisia založila svoje posúdenie obmedzujúcich konkurenčných účinkov sporného správania na potenciálnej hospodárskej súťaži zo strany Morgan Stanley a na štruktúre predmetného trhu a vykonala tak správny výklad článku 81 ods. 1 ES, čiže sa nedopustila nesprávneho právneho posúdenia uvádzaného žalobkyňami.

- 128 Okrem toho, pokiaľ ide presnejšie o odôvodnenie č. 200 napadnutého rozhodnutia, ako už bolo zdôraznené v bodoch 60 až 62 vyššie, predstavuje len to, že Komisia uznala v odpovedi na argumenty predložené žalobkyňami v priebehu správneho konania existenciu stupňa hospodárskej súťaže medzi subjektmi na predmetnom trhu.
- 129 Takéto uznanie však nebráni tomu, aby sporné správanie mohlo mať obmedzujúce účinky na hospodársku súťaž, ktoré zistila Komisia.
- 130 V prvom rade, vyhovieť argumentácii žalobkyň by znamenalo podmieniť analýzu účinkov sporného správania na potenciálnu hospodársku súťaž skúmaniu stupňa aktuálne existujúcej hospodárskej súťaže na predmetnom trhu. Je potrebné konštatovať, že takéto odôvodnenie je v rozpore s ustálenou judikatúrou uvedenou v bode 68 vyššie, ktorá stanovuje, že podmienky hospodárskej súťaže na danom trhu sa skúmajú s prihliadnutím nielen na aktuálnu konkurenciu, ktorú vytvárajú podniky už prítomné na predmetnom trhu, ale aj na potenciálnu konkurenciu.
- 131 V druhom rade, vzhľadom na charakteristiku predmetného trhu, Komisia mohla oprávnenne dospieť k záveru, že vstup nového subjektu by umožnil zintenzívniť existujúcu hospodársku súťaž na trhu typickým vysokým stupňom koncentrácie. V dôsledku toho používanie výrazu „možnosť zintenzívniť hospodársku súťaž“ v odôvodneniach č. 187 a 200 napadnutého rozhodnutia nie je nesprávne, ako uvádzajú žalobkyne.
- 132 Prvá časť žalobného dôvodu sa preto musí zamietnuť.

O druhej časti žalobného dôvodu založenej na nesprávnej analýze stupňa hospodárskej súťaže existujúcej na predmetnom trhu

— Tvrdenia účastníkov konania

- ¹³³ Žalobkyně uvádzejú, že Komisia zjavne podhodnotila intenzitu hospodárskej súťaže naozaj existujúcej na akvizičnom trhu. Žalobkyně v podstate súhlasia s väčšinou prvkov, ktoré zohľadnila, ale vytýkajú Komisii, že ich nesprávne posúdila a vyvodila z nich nekoherentné závery. Správna analýza týchto prvkov mala viesť Komisiu k záveru, že na akvizičnom trhu existuje intenzívna hospodárska súťaž.
- ¹³⁴ Komisia sa v prvom rade nesprávne sústredila na počet subjektov na predmetnom trhu a jeho tendenciu ku konsolidácii, lebo tieto indikátory nie sú samé osebe rozhodujúce na posúdenie stupňa hospodárskej súťaže na trhu. Podľa žalobkýň Komisia mala skôr založiť svoju analýzu na indikátoroch hospodárskej súťaže, ako je možnosť vstupu na trh, vývoj podielov na trhu, vývoj nákladov hradených obchodníkmi banke – akvizítorovi, netarifná hospodárska súťaž a zmeny akvizítorov u obchodníkov.
- ¹³⁵ V druhom rade vytýkajú Komisii, že nevyvodila všetky závery z dôkazov, ktoré jej poskytli.

- 136 Po prvé napríklad tvrdia, že Komisia sa domnievala, že vstup faktických akvizítorov na trh môže prispieť k väčšej konsolidácii trhu – keďže by jednoducho nahradili svojho fronting partnera na tomto trhu –, ale pripustila, že tieto nové subjekty by mohli prispieť k zlepšeniu akvizičných služieb a k zníženiu ich nákladov. Žalobkyne v tejto súvislosti zdôrazňujú, že zo samotného napadnutého rozhodnutia vyplýva, že niektorí faktickí akvizítori sa spojili s bankami bez emisnej činnosti alebo so zahraničnými bankami.
- 137 Po druhé hoci Komisia uznala, že niektoré zahraničné banky sa začlenili do akvizičného trhu v Spojenom kráľovstve, nesprávne odmietla tento jav tým, že ho považovala za „okrajový“, pričom z predložených dôkazov vyplynulo, že podiel cezhraničných akvizítorov z hľadiska celkovej sumy obratu sa v rokoch 2002 až 2004 zvýšil o polovicu. Okrem toho vytýkajú v podstate Komisii, že sa obmedzila na analýzu aktuálnej hospodárskej súťaže cezhraničných akvizítorov a opomenula tak potenciálnu hospodársku súťaž, ktorú predstavovali.
- 138 Po tretie žalobkyne poznamenávajú, že Komisia pripustila, že pre predmetný trh sú typické jednoduché a málo nákladné postupy zmeny akvizítora, a tvrdia, že Komisia mala z toho vyvodiť dôsledok, že táto ľahkosť zmeny vedie k intenzívnej hospodárskej súťaži medzi spoločnosťami, ktoré už sú prítomné na uvedenom trhu.
- 139 V treťom rade žalobkyne vytýkajú Komisii, že sa odvolala na prax založenú na poslednom vstupe banky na predmetný trh v roku 1996 bez toho, aby zisťovala úroveň hospodárskej súťaže, ktorá existovala v danom období. Z kolektívneho znaleckého posudku vyplýva, že hospodárska súťaž vtedy nebola tak efektívna, čo túto prax zbavuje akejkolvek relevantnosti.

- 140 Komisia spochybňuje dôvodnosť argumentov uvádzaných žalobkyňami a navrhuje, aby boli zamietnuté.

— Posúdenie Všeobecným súdom

- 141 Žalobkyne v podstate uvádzajú, že Komisia podcenila stupeň hospodárskej súťaže a to tak aktuálnej, ako aj potenciálnej, existujúcej na predmetnom trhu. Spochybňujú takisto dôvodnosť toho, že Komisia zohľadnila účinky posledného vstupu na predmetný trh v roku 1996 na hospodársku súťaž.
- 142 Pokiaľ ide v prvom rade o aktuálnu hospodársku súťaž na predmetnom trhu, je potrebné zdôrazniť, že Komisia mohla oprávnene založiť svoju analýzu na počte subjektov prítomných na trhu a na jeho tendencii ku konsolidácii, keďže takéto prvky spojené so štruktúrou predmetného trhu sú vzhľadom na judikatúru citovanú v bode 126 vyššie obzvlášť relevantné.
- 143 Pokiaľ ide presnejšie o účinky na hospodársku súťaž, ktoré by mohli vzniknúť z toho, že na predmetnom trhu by boli prítomní viacerí faktickí akvizítori, Komisia usúdila v odôvodnení č. 115 napadnutého rozhodnutia, že vo veľkej väčšine prípadov faktický akvizítor nahrádzal banku činnú na akvizičnom trhu. Takisto v podstate zdôraznila v odôvodnení č. 169 napadnutého rozhodnutia, že prítomnosť veľkých bánk a spoločností spracúvajúcich transakcie konajúcich ako faktickí akvizítori prispievala ku konsolidácii trhu, lebo tie mali tendenciu prebrať činnosť menších akvizítorov, ktorí chceli opustiť tento trh.

- 144 Je potrebné konštatovať, že táto analýza sa nezdá ako zjavne nesprávna a že kritika smerovaná žalobkyniam v tejto súvislosti nie je presvedčivá. Okolnosť, že predmetní faktickí akvizítori teda môžu prispieť k zlepšeniu akvizičných služieb a zníženiu svojich nákladov, nie je v rozpore s prístupom Komisie založeným na štruktúre predmetného trhu.
- 145 Pokiaľ ide o príklady faktických akvizítorov uvádzané žalobkyňami, ktorí sa spojili s bankami bez emisnej činnosti alebo so zahraničnými bankami, je potrebné uviesť, že tieto dohody vo všeobecnosti nevedli k vstupu nového subjektu na predmetný trh ale k posilneniu postavenia akvizítorov už prítomných na uvedenom trhu.
- 146 Pokiaľ ide o to, že Komisia uznala existenciu jednoduchých a málo nákladných postupov zmeny akvizítora, postačuje pripomenúť, ako bolo zdôraznené v bodoch 129 až 131 vyššie, že Komisia mohla oprávnenne uznať, že existuje hospodárska súťaž medzi subjektmi na predmetnom trhu, pričom dospela k záveru, že vylúčenie potenciálneho konkurenta malo obmedzujúce účinky na hospodársku súťaž v zmysle článku 81 ods. 1 ES.
- 147 Pokiaľ ide v druhom rade o potenciálnu hospodársku súťaž na predmetnom trhu, je potrebné pripomenúť, že v odôvodneniach č. 169 až 174 napadnutého rozhodnutia Komisia vyvodila z vysokého stupňa koncentrácie a konsolidácie, zaznamenaného na predmetnom trhu, záver, že potenciálna hospodárska súťaž môže plynúť len od veľkých bánk alebo veľkých spoločností spracúvajúcich medzinárodné transakcie, ktoré sú schopné dosiahnuť požadovanú veľkosť, aby sa stali konkurentmi súčasných akvizítorov. Komisia najmä zohľadnila to, že na výkon činností akvizície a ich rentabilitu musia podniky pracovať s podstatnými objemami a dosahovať veľké úspory z rozsahu. V tejto súvislosti zdôraznila, že v oblasti akvizície transakcií je podstatné, aby

obrat z hľadiska akvizičných transakcií bol vysoký, pretože hlavný príjem akvizítorov, teda náklady účtované obchodníkom, sa vypočítava vo forme percenta z hodnoty vykonaných transakcií.

- 148 Komisia vychádzala zo zoznamu poskytnutého žalobkyňami v priebehu správneho konania a usúdila, že okrem Morgan Stanley deväť finančných inštitúcií usadených v Spojenom kráľovstve mohlo byť považovaných za potenciálnych konkurentov. Túto úvahu Komisie žalobkyne výslovne nespochybnili.
- 149 Kritika žalobkýň sa totiž týka nezohľadnenia potenciálnej hospodárskej súťaže vyplývajúcej z cezhraničných akvizítorov. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že napriek zvýšeniu podielu cezhraničných akvizítorov v rokoch 2002 až 2004, na ktoré odkazujú žalobkyne v odôvodneniach č. 65 až 68 napadnutého rozhodnutia, ktorého vecná správnosť sa nespochybňuje, vyplýva, že afiliácia obchodníkov hlavnými cezhraničnými akvizítormi predstavovala v roku 2004 len 0,3% celkového počtu afiliovanych obchodníkov. Vzhľadom na tento údaj Komisia správne usúdila, že podmienky hospodárskej súťaže medzi rôznymi národnými trhmi akvizície v Európe neboli dostatočne homogénne na to, aby cezhraničná akvizícia mohla vytvoriť konkurenčný tlak na subjekty prítomné na predmetnom trhu, a že preto sa posúdenie potenciálnej hospodárskej súťaže malo vykonať v rámci subjektov usadených na trhu v Spojenom kráľovstve.
- 150 V treťom rade, pokiaľ ide o kritiku týkajúcu sa skutočnosti, že Komisia zohľadnila posledný vstup banky na relevantný trh v roku 1996, postačuje zdôrazniť, že prístup Komisie spočívajúci v analýze toho, aké účinky na hospodársku súťaž mal posledný vstup na predmetný trh v čase prijímania napadnutého rozhodnutia, nepredstavuje nesprávne odôvodnenie.

151 Okrem toho z odôvodnenia č. 181 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že tento vstup bol vykonaný v kontexte znižovania cien, pričom toto zníženie prítomnosť tejto banky na uvedenom trhu zrýchlilo. Existuje teda nepopierateľná podobnosť so situáciou na trhu počas relevantného obdobia, ktorú takisto charakterizuje zníženie cien fakturovaných obchodníkom. Preto takýto príklad môže skôr preukázať, že okolnosť, že ceny sa znižujú na referenčnom trhu z dôvodu hospodárskej súťaže medzi v súčasnosti na trhu prítomnými podnikmi, nenaruša účinky na hospodársku súťaž, ktoré môžu vzniknúť z prítomnosti nového subjektu na tomto trhu. Vzhľadom na okolnosti vo veci samej bol teda obzvlášť relevantný.

152 Druhú časť žalobného dôvodu je teda opodstatnené zamietnuť.

O tretej časti žalobného dôvodu založenej na nedostatočnej a nesprávnej analýze účinkov zamietnutia pripustenia Morgan Stanley do hospodárskej súťaže

— Tvrdenia účastníkov konania

153 Žalobkyne tvrdia, že Komisia si nespĺnila povinnosť vykonať komparatívne skúmanie medzi konkurenčnou situáciou na predmetnom trhu v prípade neprítomnosti Morgan Stanley na jednej strane a na druhej strane situáciou, keby Morgan Stanley bola pripustená do Visa pred septembrom 2006.

- 154 V rámci prvej výhrady žalobkyne vytýkajú Komisii, že sa dopustila nesprávneho právneho posúdenia tým, že neuplatnila kritériá založené na rozsudku *European Night Services a i./Komisia*, už citovanom v bode 67 vyššie, na možnosti vstupu Morgan Stanley, lebo sa obmedzila len na jeho deklarovaný zámer začleniť sa do akvizičného trhu v Spojenom kráľovstve.
- 155 Žalobkyne poukázali na rozpor vzniknutý tým, že na jednej strane Komisia analyzovala možnosti vstupu Morgan Stanley na akvizičný trh v Spojenom kráľovstve a na druhej strane v napadnutom rozhodnutí analyzovala potenciálny vstup systému Discover na európsky trh systémov platobných kariet, pričom na európsky trh odkázala z dôvodu neexistencie prvkov, ako je oznámenie oficiálneho začatia činnosti, ktoré by preukázali realizáciu stratégie vstupu. Vidia v tom rigorózne uplatnenie kritérií vyplývajúcich z rozsudku Súdu prvého stupňa z 3. apríla 2003, *BaByliss/Komisia* (T-114/02, Zb. s. II-1279), uvedeného v napadnutom rozhodnutí. Vytýkajú Komisii, že nepoužila tie isté kritériá, keď sa rozhodla určiť, či mohla Morgan Stanley potenciálne vstúpiť na akvizičný trh v Spojenom kráľovstve.
- 156 Teoretická povaha analýzy Komisie je takisto nezlučiteľná s jej pokynmi pre používanie vertikálnych obmedzení (Ú. v. ES C 291, 2000, s. 1; *Mim. vyd. 08/001*, s. 390).
- 157 V rámci druhej výhrady žalobkyne vytýkajú Komisii, že brala ako samozrejmosť, že Morgan Stanley, keď bude členom Visa, sa začlení do akvizičného trhu, a to iba na základe jej údajného „stáleho zámeru“, ktorý nebol potvrdený žiadnym nezávislým dôkazom. Uvádzajú, že Morgan Stanley nežiadala o to, aby bola začlenená do Visa na účely realizácie konkrétnej stratégie, ktorá by implikovala akvizíciu, ako tvrdí Komisia, ale že Morgan Stanley mala záujem iba o možnosť vydávať karty Visa. V tejto súvislosti spochybňujú výklad Komisie týkajúci sa sťažnosti Morgan Stanley.

158 Tvrdia, že zámer deklarovaný zo strany Morgan Stanley začleniť sa do akvizičného trhu sa objavil až po sťažnosti, a to v internom dokumente, strategickom pláne afilácie obchodníkov v Európe, pochádzajúcom z júna 2002, a že tento dokument nemá dôkaznú silu. Tvrdia takisto, že druhý dokument, o ktorý sa opiera Komisia, vykonávací program Morgan Stanley, je predmetom prílohy 57 druhého listu týkajúceho sa skutkových okolností a musí byť z dôvodov uvedených v bodoch 42 a 44 vyššie vyhlásený za neprípustný. V každom prípade nemá dôkaznú silu. Takisto sa domnievajú, že Komisia nesprávne nezohľadnila skutočnosť, že Morgan Stanley sa po svojom prístúpení k Visa nechcela začleniť do akvizičného trhu, ale sústredila sa na emisiu kariet Visa, čo predstavovalo podľa žalobkyní jej skutočný cieľ.

159 V rámci tretej výhrady žalobkyne vytykajú Komisii, že sama hlbkovo nepreskúmala možné účinky vstupu Morgan Stanley do existujúcej hospodárskej súťaže na predmetnom trhu. Závery Komisie týkajúce sa pozitívnych dôsledkov, ktoré mal na hospodársku súťaž vstup Morgan Stanley, sú len nepodloženými tvrdeniami.

160 Tvrdia najmä, že Morgan Stanley nebola schopný vzhľadom na povahu trhu priniesť pridanú hodnotu z hľadiska kvality a cien služieb, ktoré sa už na trhu ponúkali. Spochybňujú takisto rôzne okolnosti uvádzané Komisiou v súvislosti s tým, že považovala Morgan Stanley za efektívneho, dôležitého a skúseného akvizítora. V každom prípade, aj keby to tak bolo, nič by neodlišovalo Morgan Stanley od akvizítorov už prítomných na predmetnom trhu. Žiadna z okolností uvádzaných Komisiou nepreukazuje akúkoľvek nadradenosť Morgan Stanley oproti akvizítorom už prítomným na trhu.

161 Komisia navrhuje zamietnutie týchto výhrad.

— Posúdenie Všeobecným súdom

- 162 Pokiaľ ide o prvú výhradu žalobkyní založenú na tom, že Komisia údajne uplatnila nesprávne právne kritérium na účely posúdenia možnosti Morgan Stanley vstúpiť na predmetný trh, v podstate sa v nej napáda to, či Komisia preukázala, že Morgan Stanley je v postavení potenciálneho konkurenta.
- 163 Je potrebné uviesť, že kritika žalobkyní sa v zásade zakladá na okolnosti, že Komisii stačil zámer začleniť sa do predmetného trhu vyhlasovaný Morgan Stanley.
- 164 Žalobkyne odkazujú takisto na definíciu „potenciálneho dodávateľa“, ktorú stanovila Komisia v pokynoch na používanie vertikálnych obmedzení. Pripomínajú, že z toho vyplýva, že možnosť vstupu na trh nie je dostatočná, ak je čisto teoretická, a že vstup na trh sa musí dať vykonať v lehote jedného roka.
- 165 V prvom rade je potrebné poznamenať, že zámer Morgan Stanley začleniť sa do predmetného trhu nie je jediným prvkom, z ktorého vychádzala Komisia na účely záveru, že Morgan Stanley je potenciálnym konkurentom. Z napadnutého rozhodnutia a najmä z jeho odôvodnení č. 190 až 198 vyplýva, že Komisia dospela k tomuto záveru tak, že vychádzala v podstate z dvoch sérií odôvodnení týkajúcich sa síce zámeru Morgan Stanley začleniť sa do predmetného trhu, ale takisto jeho schopnosti tak urobiť. Pokiaľ ide o tento druhý aspekt, uznala, že Morgan Stanley mala dlhodobé skúsenosti v oblasti afiliácie obchodníkov. Odkázala takisto na skúsenosti získané Morgan Stanley

ako člena systému MasterCard a na pravidlá a postupy typické pre štvorčlennú sieť. Na tomto základe dospela k záveru v odôvodnení č. 198:

„V kontexte koncentrácie akvizičných trhov... Morgan Stanley patrí do úzkej skupiny medzinárodných bánk veľkého formátu, ktoré možno považovať za potenciálnych významných akvizítorov na európskej úrovni. Prejavila svoj zámer začleniť sa do akvizičných trhov Spojeného kráľovstva a viacerých členských štátov EHP, ako aj záujem o cezhrančinné akvizície, čo je oblasť, do ktorej sa tiež nemôže dostať bez licencie Visa.“

¹⁶⁶ V druhom rade, pokiaľ ide o právne kritériá, ktoré sa majú uplatňovať na účely preverenia, či Morgan Stanley predstavoval potenciálneho konkurenta na predmetnom trhu, z judikatúry uvedenej v bodoch 68 a 69 vyššie vyplýva, že Komisia mala preveriť, či by v prípade neuplatnenia pravidla existovali skutočné a konkrétne možnosti, aby sa táto spoločnosť začlenila do akvizičného trhu v Spojenom kráľovstve a súťažila s podnikmi, ktoré sú na ňom etablované.

¹⁶⁷ Z judikatúry takisto vyplýva, že takéto preukázanie nesmie spočívať v jednoduchom predpoklade, ale musí byť potvrdené skutkovými okolnosťami alebo analýzou štruktúry relevantného trhu (pozri v tomto zmysle rozsudok *European Night Services* a i./Komisia, už citovaný v bode 67 vyššie, body 142 až 145). Podnik teda nemožno považovať za potenciálneho konkurenta, ak jeho vstup na trh nezodpovedá realistickej ekonomickej stratégii (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok Súdu prvého stupňa zo 4. júla 2006, *easyJet/Komisia*, T-177/04, Zb. s. II-1931, body 123 až 125).

- 168 Z toho nevyhnutne vyplýva, že hoci zámer podniku začleniť sa do trhu je eventuálne relevantný na účely preverenia, či ho možno považovať za potenciálneho konkurenta na uvedenom trhu, podstatný prvok, na ktorom sa musí zakladať takéto posúdenie, je jeho schopnosť začleniť sa do uvedeného trhu.
- 169 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že obmedzenie potenciálnej hospodárskej súťaže, ktoré môže predstavovať samotná existencia podniku nenachádzajúceho sa na trhu, nemôže byť podmienené preukázaním zámeru tohto podniku začleniť sa v krátkom čase do uvedeného trhu. Samotná existencia podniku totiž môže byť pôvodcom konkurenčného tlaku na podniky v danom čase aktívne na trhu, pričom tlak spôsobuje riziko vstupu nového konkurenta v prípade vývoja atraktivity trhu.
- 170 Pokiaľ ide o to, či je potrebné zohľadniť takisto kritériá uvedené Komisiou v pokynoch na používanie vertikálnych obmedzení, treba zdôrazniť, že vzhľadom na skutkové okolnosti vo veci samej to, že žalobkyne odkazujú na definíciu „potenciálneho dodávateľa“ stanovenú v uvedených pokynoch, sa nezdá byť relevantné. Je skôr potrebné odkázať na definíciu, napokon rovnocennú z vecného hľadiska, „potenciálneho konkurenta“ uvedenú v Pravidlách uplatňovania článku 81 [ES] na dohody o horizontálnej spolupráci (Ú. v. ES C 3, 2001, s. 2; Mim. vyd. 08/002, s. 25, ďalej len „pravidlá týkajúce sa dohôd o spolupráci“).
- 171 V poznámke pod čiarou 9 pravidiel týkajúcich sa dohôd o spolupráci sa totiž uvádza, že „firma sa považuje za potenciálneho konkurenta, pokiaľ jestvujú dôkazy o tom, že pri absencii dohody by firma mohla vynaložiť a pravdepodobne by vynaložila ďalšie potrebné investície alebo iné potrebné náklady spojené s preorientovaním sa, aby mohla vstúpiť na príslušný trh v reakcii na malý a stály nárast relatívnych cien“. Okrem toho „toto posudzovanie musí vychádzať z realistických základov, čisto

teoretická možnosť vstupu na trh nie je dostatočná“. Takisto sa tam uvádza, že „vstup na trh sa musí uskutočniť dostatočne rýchlo, aby ohrozenie potenciálneho vstupu bolo obmedzením správania účastníkov trhu“, a že „obyčajne to znamená, že vstup sa musí uskutočniť v krátkom čase“. V tejto súvislosti Komisia odkazuje na obdobie jedného roka, pričom zdôrazňuje, že „v jednotlivých prípadoch možno brať do úvahy dlhšie časové obdobia“ a že „čas, ktorý na prispôbenie svojich kapacít potrebujú spoločnosti už pôsobiace na trhu, možno použiť ako meradlo na určenie tohto času“.

- 172 Je potrebné konštatovať, že takáto definícia preberá kritériá vychádzajúce z judikatúry uvedenej v bodoch 166 a 167 vyššie, pričom ich aj vysvetľuje. Preto, keďže sa nezdá byť v rozpore s relevantnou judikatúrou, možno ju zohľadniť na účely preverenia, či Komisia oprávnenne považovala Morgan Stanley za potenciálneho konkurenta.
- 173 V treťom rade, pokiaľ ide o uplatnenie týchto kritérií na predmetný prípad, je potrebné zdôrazniť, že žalobkyně, ako to výslovne uznali na pojednávaní, nespochybňujú posúdenia Komisie týkajúce sa kapacity Morgan Stanley začleniť sa do predmetného trhu.
- 174 Kritika žalobkyní, keďže sa zakladá v podstate na údajnej neexistencii zámeru Morgan Stanley začleniť sa do predmetného trhu, smeruje teda v zásade proti posúdeniu, ktoré z dôvodov uvedených v bodoch 166 až 169 vyššie nemôže predstavovať podstatnú okolnosť umožňujúcu posúdiť dôvodnosť toho, že Morgan Stanley bola považovaná za potenciálneho konkurenta.

- 175 V každom prípade nemožno vytykať Komisii, že zohľadnila prípadný vstup Morgan Stanley na predmetný trh, keby nedošlo k spornému správaniu.
- 176 Po prvé kritika žalobkyní založená na okolnosti, že Morgan Stanley neprijala žiadne konkrétne opatrenie na vstup na trh, sa teda nezdá dôvodná vzhľadom na skutkové okolnosti v tejto veci.
- 177 Na jednej strane, keďže byť členom Visa bolo predpokladom na vstup na akvizičný trh, nemožno vyvodiť závery z toho, že nebolo prijaté opatrenie, ako napríklad realizácia stratégie vstupu zo strany Morgan Stanley pred jeho pristúpením k Visa 22. septembra 2006. V tejto súvislosti a bez toho, aby bolo potrebné preveriť, či Komisia porušila kritériá použité v rozsudku BaByliss/Komisia, už citovanom v bode 155 vyššie, na ktorý odkazujú žalobkyne, postačuje uviesť, že okolnosti tejto veci sa líšia od okolností, na základe ktorých bol vyhlásený uvedený rozsudok.
- 178 Na druhej strane, pokiaľ ide o okolnosť, že Morgan Stanley neprijala žiadne opatrenie na účely začlenenia do akvizičného trhu po svojom pristúpení k Visa, je potrebné pripomenúť, že toto pristúpenie jej bolo umožnené viac ako šesť rokov po žiadosti v tomto zmysle. Nemožno preto z toho vyvodiť nijakú informáciu o tom, čo mohlo byť zámerom alebo aké by bolo správanie Morgan Stanley v prípade, keby jej bolo umožnené stať sa členom Visa už skôr.
- 179 Po druhé, hoci je pravda, že Morgan Stanley výslovne neodkazoval na akvizičný trh v sťažnosti adresovanej Komisii 12. apríla 2000, prinajmenšom dva dokumenty pochádzajúce od Morgan Stanley odkazujú na predmetný trh.

- 180 Na jednej strane Morgan Stanley výslovne zdôraznila v žalobe podanej na High Court of Justice 27. septembra 2000, že uplatnenie pravidla spôsobilo, že jej bolo zabránené začleniť sa do akvizičného trhu v Spojenom kráľovstve.
- 181 Na druhej strane Morgan Stanley v júni 2002 prijala strategický plán afliácie obchodníkov. Je pravda, že ten bol žalobkyniam poskytnutý iba vo verzii, ktorá nebola dôverná, a neobsahovala preto mnohé aspekty. Z tohto dokumentu oznámeného žalobkyniam však vyplývajú rôzne elementy týkajúce sa analýzy akvizičného trhu v Spojenom kráľovstve a v iných členských štátoch EHP. Takisto umožňuje porozumieť, aká mohla byť stratégia vstupu Morgan Stanley.
- 182 Pokiaľ ide o dôkaznú silu, ktorú treba priznať týmto dvom dokumentom, je potrebné pripomenúť, že v práve Únie prevažuje zásada voľného hodnotenia dôkazov a jediným relevantným kritériom posúdenia predložených dôkazov je ich vierohodnosť (rozsudok Súdu prvého stupňa z 8. júla 2004, Mannesmannröhren-Werke/Komisia, T-44/00, Zb. s. II-2223, bod 84). Na účely posúdenia dôkaznej sily dôkazu je potrebné v prvom rade overiť vierohodnosť informácie, ktorú obsahuje. Je teda potrebné zohľadniť najmä pôvod dokumentu, okolnosti jeho vypracovania, jeho adresáta a položiť si otázku, či sa vzhľadom na svoj obsah javí zmysluplný a dôveryhodný (rozsudky Súdu prvého stupňa Cimenteries CBR a i./Komisia, už citovaný v bode 56 vyššie, bod 1838, a z 27. septembra 2006, Dresdner Bank a i./Komisia, T-44/02 OP, T-54/02 OP a T-56/02 OP, T-60/02 OP a T-61/02 OP, Zb. s. II-3567, bod 121).
- 183 Je pravda, že tieto dva dokumenty pochádzajú od Morgan Stanley a boli prijaté počas správneho konania a že takéto okolnosti majú dosah na ich dôkaznú silu.

- 184 Ako však bolo zdôraznené v bode 177 vyššie, a vzhľadom na okolnosti predmetného prípadu predstavovalo postavenie člena Visa nevyhnutný predpoklad na vstup na akvizitný trh, a tak sa Komisia nemohla oprieť o elementy, ktoré by mali väčšiu dôkaznú silu, ako napríklad realizácia stratégie vstupu.
- 185 Okrem toho vierohodnosť týchto dôkazov podporuje aj okolnosť uvádzaná Komisiou, že Morgan Stanley mala skúsenosti s afiliáciou obchodníkov na iných trhoch.
- 186 Preto prípadný vstup Morgan Stanley na predmetný trh nie je len čisto teoretický, ale predstavuje naopak pravdepodobný scenár. Komisia teda oprávnene mohla vyvodiť z vyhlásení Morgan Stanley zámer začleniť sa do predmetného trhu.
- 187 Keďže z vyššie uvedeného vyplýva, že jednak posúdenia Komisie týkajúce sa schopnosti Morgan Stanley začleniť sa do predmetného trhu nie sú spochybňované a jednak prípad vstupu Morgan Stanley na predmetný trh nebol čisto teoretický, je potrebné dospieť k záveru, že Komisia sa nedopustila nesprávneho právneho posúdenia tým, že považovala Morgan Stanley za potenciálneho konkurenta. Prvú výhradu preto treba zamietnuť.
- 188 Tento záver nevyvracia ani okolnosť, že Komisia neposkytla odhad dĺžky obdobia, aké by potrebovala Morgan Stanley na začlenenie do predmetného trhu, a to v zjavnom rozpore s definíciou uvedenou v pravidlách týkajúcich sa dohôd o spolupráci, ktoré uvádzajú lehotu jeden rok.

- 189 Zo znenia tejto definície zopakovanej v bode 171 vyššie totiž vyplýva, že podstatným prvkom je nevyhnutnosť, aby sa potenciálny vstup mohol vykonať dostatočne rýchlo, aby obmedzoval účastníkov trhu, pričom lehota jedného roka sa uvádza len orientačne.
- 190 Komisia uznala v odôvodnení č. 186 napadnutého rozhodnutia existenciu „faktorov v prospech prístupu nového subjektu“, medzi ktoré patrí existencia jednoduchých a lacných postupov pre obchodníkov slúžiacich na zmenu akvizítora. Je potrebné konštatovať, že táto okolnosť, ktorú napokon nespochybňujú ani žalobkyne, ktoré ju uvádzajú na podporu svojej argumentácie, spolu s okolnosťami uznanými Komisiou na účely preukázania schopnosti Morgan Stanley začleniť sa do predmetného trhu uvedenými v odôvodneniach č. 193 až 198 napadnutého rozhodnutia, medzi ktoré patrí jej dlhodobá skúsenosť v oblasti afiliácie obchodníkov, sú takej povahy, že preukazujú, že predmetný vstup sa mohol zrealizovať dostatočne rýchlo v zmysle definície potenciálneho konkurenta, ktorú Komisia stanovila v pravidlách týkajúcich sa dohôd o spolupráci. Preto je analýza Komisie v súlade nielen s judikatúrou citovanou v bodoch 166 a 167 vyššie, ale takisto aj s jej vlastnými kritériami, uvedenými v pravidlách týkajúcich sa dohôd o spolupráci.
- 191 Pokiaľ ide o druhú výhradu žalobkýň, podľa ktorej Komisia nesprávne dospela k záveru, že Morgan Stanley by vstúpila na predmetný trh, musí byť zamietnutá z dôvodov uvedených v bodoch 175 až 186 vyššie, a to bez toho, aby bolo potrebné klásť si otázku, či vykonávací program Morgan Stanley uvedený v prílohe 57 druhého listu týkajúceho sa skutkových okolností predstavoval prípustný dôkaz.
- 192 Pokiaľ ide o tretiu výhradu žalobkýň založenú na tom, že Komisia dôkladne nepreškúmala možné účinky vstupu Morgan Stanley na predmetný trh, ani túto nemožno uznať.

- 193 V prvom rade je potrebné zdôrazniť, že v tomto kontexte žalobkyne opakujú svoju teóriu, podľa ktorej sa má analýza účinkov sporného správania na potenciálnu hospodársku súťaž podmieniť skúmaním stupňa súčasnej existujúcej hospodárskej súťaže na trhu. Ako však už bolo zdôraznené v bode 130 vyššie, takémuto odôvodneniu nemožno vyhovieť.
- 194 V druhom rade je v každom prípade potrebné konštatovať, že argumentácia žalobkyní uvedená v rámci tejto výhrady spočíva na nesprávnom skutkovom predpoklade, a to na existencii vysokého stupňa hospodárskej súťaže na predmetnom trhu. Ako bolo zdôraznené v odpovedi na prvú časť tohto dôvodu, skutočnosť, že existuje určitý stupeň hospodárskej súťaže medzi subjektmi v súčasnosti prítomnými na trhu, nebráni konštatovaniu Komisie týkajúcim sa vysokého stupňa koncentrácie na predmetnom trhu.
- 195 Pokiaľ ide o trh zahŕňajúci veľmi nízky počet konkurentov, Komisia mohla oprávnene dospieť k záveru, že samotný vstup nového subjektu by spôsobil zlepšenie konkurenčnej situácie, bez toho, aby musela preukazovať, že Morgan Stanley bola nadradená oproti subjektom už prítomným na trhu.
- 196 V dôsledku toho nemá diskusia týkajúca sa relatívnych schopností Morgan Stanley oproti subjektom už prítomným na predmetnom trhu význam, pretože žalobkyne nespochybňujú jej schopnosť začleniť sa do uvedeného trhu. Nie je teda potrebné analyzovať tvrdenia žalobkyne spochybňujúce skúsenosti a kvalifikáciu Morgan Stanley.

197 Je teda potrebné zamietnuť túto tretiu výhradu, a preto aj žalobný dôvod ako celok.

198 S prihliadnutím na všetky predchádzajúce úvahy je potrebné zamietnuť návrh na zrušenie.

B — O návrhu na zrušenie alebo zníženie pokuty

199 Žalobkyne v prvom rade uvádzajú, že v rámci uloženia pokuty v predmetnom prípade došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu a všeobecne k nesprávnemu posúdeniu, a navrhujú zrušenie pokuty, ktorá im bola uložená. Subsidiárne navrhujú, aby Všeobecný súd znížil sumu uloženej pokuty.

1. O štvrtom žalobnom dôvode založenom na existencii nesprávneho právneho posúdenia a nesprávneho posúdenia, pokiaľ ide o uloženie pokuty

200 Tento dôvod sa skladá z troch častí založených po prvé na porušení zásad rovnosti zaobchádzania a právnej istoty, ako aj na nedostatku odôvodnenia, po druhé na porušení povinnosti prijať napadnuté rozhodnutie v primeranej lehote a po tretie na nezohľadnení existujúcej neistoty o tom, či sporné správanie predstavuje porušenie.

a) O prvej časti žalobného dôvodu založenej na porušení zásad rovnosti zaobchádzania a právnej istoty, ako aj na nedostatku odôvodnenia

Tvrdenia účastníkov konania

- ²⁰¹ Žalobkyne vytýkajú Komisii, že im uložila pokutu, hoci pravidlo bolo oznámené Komisii podľa nariadenia č. 17. Zdôrazňujú najprv, že dátum zvolený Komisiou ako východiskový bod na výpočet pokuty nie je dátum nadobudnutia platnosti nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 [ES] a 82 [ES] (Ú. v. ES L 1, 2003, s. 1; Mim. vyd. 08/002, s. 205), ale dátum doručenia oznámenia o výhradách. Komisia takto sama pripustila existenciu legitímnych očakávaní v oblasti imunity pred pokutou až do tohto dátumu. Ďalej poznamenávajú, že ide o jediný prípad, v ktorom Komisia uložila pokutu na základe nariadenia č. 1/2003 vo vzťahu k oznámenej dohode.
- ²⁰² Okrem toho úradníci poverení touto vecou viackrát uviedli, že táto vec nepredstavuje prípad, v ktorom sa ukladá pokuta.
- ²⁰³ Žalobkyne porovnávajú uloženie pokuty so stanoviskom Komisie v dvoch veciach, ktoré považujú za porovnateľné, a to MasterCard (vec COMP/34.579, ďalej len „vec MasterCard“) a Groupement des cartes bancaires (vec COMP/38.606, ďalej len „vec GCB“). Tvrdia, že Komisia v nich neuložila pokutu z dôvodu, že predmetné opatrenia

boli oznámené podľa nariadenia č. 17. Pokiaľ ide konkrétne o vec GCB, žalobkyne uvádzajú v podstate, že išlo o väčšiu závažnosť ako v ich veci, lebo jednak išlo o obmedzenie hospodárskej súťaže nielen z hľadiska účinkov, ale takisto z hľadiska cieľa a jednak predmetné opatrenie naďalej malo účinky až do prijatia rozhodnutia Komisie.

204 Žalobkyne popierajú reálnosť rozdielov uvádzaných Komisiou v jej obrane.

205 V prvom rade žalobkyne považujú za irelevantný rozdiel týkajúci sa toho, že vo veci MasterCard oznámenie o výhradách neuvádza možnosť pokuty. To, čo je dôležité, je dôvod, pre ktorý Komisia prijala vo veci MasterCard odlišné stanovisko od okamihu zaslania oznámenia o výhradách, podľa ktorého sa nemá uložiť pokuta, a to jedine preto, že došlo k oznámeniu.

206 V druhom rade žalobkyne namietajú proti tomu, že by sporné správanie nebolo oznámené. Po prvé uvádzajú, že zo samotného napadnutého rozhodnutia a najmä z jeho poznámky pod čiarou 312 vyplýva, že uplatnenie pravidla na Morgan Stanley bolo oznámené a že práve táto okolnosť odôvodnila imunitu pred pokutou až do okamihu oznámenia o výhradách. Po druhé toto stanovisko zastávali počas celého správneho konania, čo Komisia nespochybnila. Po tretie žalobkyne v každom prípade pripomínajú, že oznámili v roku 1990 nielen samotné pravidlo, ale aj skutočnosť, že považovali Morgan Stanley za konkurenta. Od toho času všetky rôzne verzie vnútorného poriadku Visa oznámené Komisii uvádzali, že Morgan Stanley sa považuje za konkurenta Visa. Okrem toho Komisia bola informovaná od júla alebo augusta 2000 v odpovedi na žiadosť o informácie o dôvodoch, pre ktoré Morgan Stanley nespĺňala prístupové podmienky.

- 207 V treťom rade, pokiaľ ide o porovnanie s vecou GCB, žalobkyne tvrdia, že účinky predmetného opatrenia trvali napriek jeho pozastaveniu, takže toto porovnanie nemôže odôvodniť rozdielne zaobchádzanie vykonané v ich neprospech. Okrem toho poznamenávajú, že vo veci Mastercard nedošlo k pozastaveniu sporného opatrenia a že aj tak nebola uložená žiadna pokuta.
- 208 Žalobkyne z vyššie uvedeného vyvodzujú, že došlo k porušeniu zásad tak rovnosti zaobchádzania, ako aj právnej istoty. Keďže Komisia neposkytla v napadnutom rozhodnutí žiadne vysvetlenie v tejto súvislosti, tvrdia, že povinnosť odôvodnenia bola takisto porušená.
- 209 Komisia spochybňuje tvrdenia žalobkýň.

Posúdenie Všeobecným súdom

- 210 Pokiaľ ide v prvom rade o výhradu založenú na porušení zásady právnej istoty, je potrebné zdôrazniť, že aj keby sa pripustilo, že sporné správanie a nie samotné pravidlo možno považovať za predmet oznámenia, odôvodnenie žalobkýň aj tak nemožno uznať.
- 211 Po prvé možnosť Komisie uložiť pokutu v prípade dohody, ktorá bola oznámená v rámci nariadenia č. 17, vyplýva z článku 34 ods. 1 nariadenia č. 1/2003, ktoré stanovuje, že oznámenia strácajú účinnosť od dátumu uplatniteľnosti tohto nariadenia. Z toho nevyhnutne vyplýva nevyhnutne, že imunita v prípade pokuty v rámci dohôd oznámených podľa článku 15 ods. 5 nariadenia č. 17 končí v okamihu nadobudnutia

platnosti nariadenia č. 1/2003. Komisia je preto v každom prípade oprávnená uložiť pokutu žalobkyniam za pokračovanie sporného správania po tom, ako nadobudlo platnosť nariadenie č. 1/2003. Komisia dodržala túto povinnosť, pričom ako východiskový bod na účely stanovenia pokuty stanovila dátum oznámenia o výhradách, teda 2. augusta 2004, ktorý nasledoval po dátume nadobudnutia platnosti nariadenia č. 1/2003, ku ktorému došlo 1. mája 2004.

212 Po druhé je potrebné pripomenúť, že Komisia má mieru voľnej úvahy pri stanovovaní sumy pokút, pretože tieto pokuty predstavujú nástroj politiky hospodárskej súťaže (rozsudok Súdu prvého stupňa zo 6. apríla 1995, *Martinelli/Komisia*, T-150/89, Zb. s. II-1165, bod 59). Táto miera voľnej úvahy sa vzťahuje nevyhnutne aj na príležitosť uložiť pokutu (rozsudok Súdu prvého stupňa z 22. októbra 1997, *SCK a FNK/Komisia*, T-213/95 a T-18/96, Zb. s. II-1739, bod 239).

213 Po tretie, pokiaľ ide konkrétnejšie o okolnosť, že Komisia neuložila v minulosti pokuty v prípade obmedzenia hospodárskej súťaže z hľadiska účinkov, táto okolnosť ju nemôže zbaviť možnosti uložiť pokutu, ak je to potrebné na zabezpečenie vykonania politiky hospodárskej súťaže. Naopak, efektívne uplatňovanie pravidiel hospodárskej súťaže totiž vyžaduje, aby Komisia mohla výšku pokút kedykoľvek prispôbiť potrebám tejto politiky (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok Súdneho dvora z 28. júna 2005, *Dansk Rørindustri a i./Komisia*, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, Zb. s. I-5425, bod 169 a tam citovanú judikatúru).

214 Napokon, po štvrté je potrebné zdôrazniť, že žalobkyne boli informované už od štádia oznámenia o výhradách o tom, že Komisia chcela uložiť pokutu.

- 215 V dôsledku toho Komisia tým, že uložila žalobkyniam v tejto veci pokutu, neporušila zásadu právnej istoty.
- 216 Pokiaľ ide v druhom rade o výhradu založenú na údajnom porušení zásady rovnosti zaobchádzania, žalobkyne v podstate tvrdia, že Komisia mala mať voči nim rovnaký prístup, ako uprednostnila vo veciach MasterCard a GCB.
- 217 Z ustálenej judikatúry vyplýva, že všeobecná zásada rovnosti zaobchádzania a zákazu diskriminácie zakazuje, aby sa s porovnateľnými situáciami zaobchádzalo rozdielne a s rozdielnymi situáciami rovnako, pokiaľ takéto zaobchádzanie nie je objektívne odôvodnené (pozri rozsudok Súdneho dvora z 15. apríla 2005, Belgicko/Komisia, C-110/03, Zb. s. I-2801, bod 71 a tam citovanú judikatúru).
- 218 Práve v osobitnom rámci každého konania však Komisia pri výkone svojej voľnej úvahy rozhoduje, či uložiť pokutu s cieľom sankcionovať skonštatované porušenie a zachovať účinnosť práva hospodárskej súťaže (rozsudok SCK a FNK/Komisia, už citovaný v bode 212 vyššie, bod 239).
- 219 V každom prípade, aj keby bola pravda, že Komisia nekonala správne, keď neuložila pokuty vo veciach MasterCard a GCB, argumentácia žalobkýň sa odvoláva vo svoj prospech na protiprávnosť spôsobenú v prospech iného, čo je v rozpore so zásadou zákonnosti (pozri rozsudok Súdu prvého stupňa zo 16. novembra 2006, Peróxidos Orgánicos/Komisia, T-120/04, Zb. s. II-4441, bod 77 a tam citovanú judikatúru).

- 220 Je teda potrebné zamietnuť výhradu založenú na porušení zásady rovnosti zaobchádzania.
- 221 Pokiaľ ide v treťom rade o výhradu založenú na porušení povinnosti odôvodnenia, z ustálenej judikatúry vyplýva, že pokiaľ ide o stanovenie pokút z dôvodu porušenia práva hospodárskej súťaže, Komisia splní svoju povinnosť odôvodnenia, ak vo svojom rozhodnutí uvedie okolnosti posúdenia, ktoré jej umožnili vymedziť závažnosť a dĺžku trvania porušenia, bez toho, aby bola povinná v ňom uviesť podrobnejší opis alebo číselné údaje týkajúce sa spôsobu výpočtu pokuty (pozri rozsudok Súdu prvého stupňa z 8. októbra 2008, SGL Carbon/Komisia, T-68/04, Zb. s. II-2511, bod 31 a tam citovanú judikatúru). Je potrebné konštatovať, že takéto okolnosti, pokiaľ ide o závažnosť a dĺžku trvania správania vytýkaného žalobkyniam, hoci sa týkajú v prvom rade určenia výšky pokuty, sú takisto takej povahy, že umožňujú pochopiť dôvody, pre ktoré sa Komisia domnievala, že je potrebné uložiť pokutu. Keďže napadnuté rozhodnutie obsahuje v odôvodneniach č. 350 až 370 požadované prvky posúdenia, túto výhradu je potrebné zamietnuť.
- 222 Nakoniec v štvrtom rade, pokiaľ ide o odkazy žalobkýň na údajné vyhlásenia úradníkov Komisie, z písomností žalobkýň nevyplýva, že by tvrdili, že takéto vyhlásenia spôsobili vznik akejkoľvek legitímnej dôvery v neuloženie pokuty. V každom prípade, aj keby to bol pravý význam ich argumentácie, je potrebné konštatovať, že podmienky na to, aby sa mohli odvolávať na zásadu ochrany ich legitímnej dôvery, nie sú splnené.
- 223 Podľa ustálenej judikatúry sa táto zásada vzťahuje na každého jednotlivca nachádzajúceho sa v situácii, z ktorej vyplýva, že správny orgán mu dal dôvody na vznik dôvodných očakávaní, pričom nikto nemôže odkazovať na porušenie tejto zásady, pokiaľ neexistujú presné, nepodmienené a zhodujúce sa uistenia poskytnuté správnym orgánom, ktoré pochádzajú z oprávneného a dôveryhodného zdroja (pozri rozsudok Súdu prvého stupňa z 29. apríla 2004, Tokai Carbon a i./Komisia, T-236/01, T-239/01,

T-244/01 až T-246/01, T-251/01 a T-252/01, Zb. s. II-1181, bod 152 a tam citovanú judikatúru).

- 224 Je potrebné konštatovať, že vyhlásenia, na ktoré odkazujú žalobkyne, nemožno považovať za presné, nepodmienené a zhodujúce sa uistenia, čo, zdá sa, samotné žalobkyne pripúšťajú, keď odkazujú vo svojich písomnostiach na „vyhlásenia, z ktorých vyplývalo“, že Komisia túto vec nepovažuje za vec, v ktorej by uložila pokutu.
- 225 Vzhľadom na všetko vyššie uvedené je potrebné prvú časť žalobného dôvodu zamietnuť.

b) O druhej časti žalobného dôvodu založenej na porušení povinnosti prijať napadnuté rozhodnutie v primeranej lehote

Tvrdenia účastníkov konania

- 226 Podľa žalobkyní dĺžka správneho konania viac ako sedem rokov je neospravedliteľná a spôsobila im značnú škodu, čo odôvodňuje zrušenie pokuty. Keby nenastalo takéto meškanie, Komisia by prijala napadnuté rozhodnutie ešte na základe nariadenia č. 17, a preto by nebola uložená pokuta. Pripomínajú, že na základe článku 15 ods. 6

nariadenia č. 17 je možné ukladať pokuty v prípade oznámenej dohody, iba ak bolo prijaté úradné rozhodnutie o odňatí imunity. Komisia neprijala takéto rozhodnutie napriek výslovnej žiadosti Morgan Stanley v tomto smere.

- ²²⁷ Okrem toho zdôrazňujú, že dodržanie primeranej lehoty vo vedení správneho konania v oblasti politiky hospodárskej súťaže predstavuje všeobecnú právnu zásadu, ktorej porušenie môže byť dôvodom na neplatnosť, ak to ovplyvnilo schopnosť dotknutého podniku obhajovať sa.
- ²²⁸ Na účely preverenia, či konanie bolo neobvykle dlhé, je potrebné zohľadniť celú jeho dĺžku. V tejto súvislosti žalobkyne pripomínajú chronológiu veci a tvrdia, že z toho vyplýva, že Komisii vznikli omeškania. Uvádzajú najmä, že počas troch rokov, ktoré nasledovali po podaní sťažnosti, Komisia im adresovala iba dve žiadosti o informácie a že žiadna žiadosť o informácie nebola adresovaná obchodníkom.
- ²²⁹ Dĺžku tohto správneho konania možno kritizovať o to viac, že samotná Morgan Stanley požiadala Komisiu o urgentný zásah a že paralelné konanie na súdoch Spojeného kráľovstva bolo prerušené, čo si vyžadovalo, aby sa v tejto veci konalo prioritne.
- ²³⁰ Komisia odmieta, že by vzniklo nadmerné a neodôvodnené omeškanie z jej strany vzhľadom na komplexnosť tejto veci. V každom prípade je dôležitá len okolnosť, že dodržala premlčaciu lehotu stanovenú v článku 25 ods. 1 nariadenia č. 1/2003.

Posúdenie Všeobecným súdom

- 231 Dodržanie primeranej lehoty pri vedení správnych konaní v oblasti politiky hospodárskej súťaže predstavuje všeobecnú zásadu práva Únie, ktorej rešpektovanie zabezpečujú súdy (rozsudok Súdneho dvora z 21. septembra 2006, *Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied/Komisia*, C-105/04 P, Zb. s. I-8725, bod 35). Táto zásada je uvedená v článku 41 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie vyhlásenej 7. decembra 2000 v Nice (Ú. v. EÚ C 364, s. 1).
- 232 Je potrebné pripomenúť, že porušenie tejto zásady môže viesť k zrušeniu rozhodnutia, a to pod podmienkou, že ovplyvnilo schopnosť predmetných podnikov obhajovať sa, čím malo dosah na ich práva na obhajobu (pozri v tomto zmysle rozsudok *Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied/Komisia*, už citovaný v bode 231 vyššie, body 42 a 43).
- 233 V predmetnom prípade však žalobkyne neuvádzajú, že by dĺžka správneho konania mala dosah na ich práva na obhajobu.
- 234 Za týchto okolností je potrebné pripomenúť ustálenú judikatúru týkajúcu sa nariadenia Rady (EHS) č. 2988/74 z 26. novembra 1974 o premlčacej lehote v stíhaní a pri výkone rozhodnutia v oblasti právnej úpravy dopravy a hospodárskej súťaže Európskeho hospodárskeho spoločenstva (Ú. v. ES L 319, s. 1; *Mim. vyd.* 07/001, s. 61), uplatniteľnú na pokuty uložené v rámci vykonania nariadenia č. 17. Podľa tejto judikatúry, ak existuje úplná a podrobná úprava lehôt, v rámci ktorých má Komisia

právo uložiť pokuty podnikom, ktoré sú predmetom konaní na uplatnenie pravidiel v oblasti hospodárskej súťaže, bez toho, aby ohrozila základnú požiadavku právnej istoty, je potrebné vylúčiť akúkoľvek úvahu súvisiacu s povinnosťou Komisie vykonať právomoc uloženia pokút v primeranej lehote (pozri rozsudok Súdu prvého stupňa z 1. júla 2008, *Compagnie maritime belge/Komisia*, T-276/04, Zb. s. II-1277, bod 41 a tam citovanú judikatúru).

²³⁵ Premlčacie lehoty stanovené nariadením č. 1/2003 sú uvedené v jeho článku 25, ktorý preberá relevantné ustanovenia nariadenia č. 2988/74, na základe ktorých vznikla judikatúra uvedená v bode 234 vyššie.

²³⁶ Článok 25 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 1/2003 takto stanovuje, že právomoc Komisie ukladať pokuty podlieha premlčacej lehote päť rokov. Podľa článku 25 ods. 2 uvedeného nariadenia premlčanie začína plynúť odo dňa, keď došlo k porušeniu, alebo v prípade pokračujúcich alebo opakujúcich sa porušení odo dňa skončenia porušenia. Premlčanie však môže byť prerušené alebo pozastavené na základe článku 25 ods. 3, 4 a 6. Podľa článku 25 ods. 5 nariadenia č. 1/2003 sa po každom prerušení obnoví plynutie premlčacej lehoty, pričom premlčacia lehota uplynie najneskôr posledným dňom, keď skončilo obdobie rovnajúce sa dvojnásobku premlčacej lehoty, ktoré uplynulo bez toho, aby Komisia uložila pokutu alebo penále.

²³⁷ Preto sa judikatúra týkajúca sa nariadenia č. 2988/74 uplatní aj vtedy, ak ide o pokuty uložené v rámci vykonávania nariadenia č. 1/2003.

238 V predmetnom prípade je porušenie pokračujúcej povahy a skončilo k dátumu pristúpenia Morgan Stanley k Visa 22. septembra 2006. Obdobie, ktoré uplynulo medzi skončením porušenia a napadnutým rozhodnutím ukladajúcim pokutu, je teda oveľa kratšie ako premlčacie lehoty stanovené v článku 25 nariadenia č. 1/2003.

239 Je teda potrebné zamietnuť druhú časť žalobného dôvodu.

c) O tretej časti žalobného dôvodu založenej na nezohľadnení existujúcej neistoty, pokiaľ ide o to, či sporné správanie predstavuje porušenie

Tvrdenia účastníkov konania

240 Žalobkyne vytykajú Komisii, že nedodrжала usmernenia k metóde stanovovania pokút uložených podľa článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 65 ods. 5 [UO] (Ú. v. ES C 9, 1998, s. 3; Mim. vyd. 08/001, s. 171, ďalej len „usmernenia z roku 1998“), uplatniteľné na predmetnú vec. Pripomínajú, že tieto usmernenia stanovujú, že existencia „primeraných pochybností zo strany podniku o tom, či reštriktívne konanie naozaj predstavuje porušenie“, predstavuje poľahčujúcu okolnosť, ktorá odôvodňuje zníženie základnej čiastky pokuty. V podstate tvrdia, odkazujúc na prístup vo veci COMP/38.096 (ďalej len „vec Clearstream“), že za okolností, keď existuje skutočná právna neistota, pokiaľ ide o to, či sporné správanie predstavuje porušenie, Komisia

nemôže uložiť pokutu. Komplexnosť tejto veci uznaná samotnou Komisiou mala viesť Komisiu k tomu, aby mala v predmetnej veci rovnaký prístup.

²⁴¹ V prvom rade totiž neexistuje rozhodovacia prax Komisie ani judikatúra Spoločenstva týkajúca sa otázky, o ktorú ide v predmetnej veci, jediným precedensom je rozsudok súdu Spojených štátov amerických. V dôsledku toho na účely preverenia, či boli žalobkyne oprávnené odmietnuť žiadosť o prístup Morgan Stanley a prípadne za akých podmienok, muselo dôjsť k tomu, že si žalobkyne vyložili analogicky existujúcu judikatúru Spoločenstva. Intenzívna debata medzi žalobkyňami a Komisiou, pokiaľ ide o uplatniteľnosť článku 81 ods. 1 a 3 ES, potvrdzuje tieto ťažkosti.

²⁴² V druhom rade žalobkyne v podstate zdôrazňujú, že okolnosť, že táto vec sa týka obmedzenia hospodárskej súťaže z hľadiska účinku, je pôvodcom komplexnosti, a preto aj ďalšej právnej neistoty. Komisia sama mala ťažkosti, keď čelila tomu, že vec je nová a komplexná. V tejto súvislosti pripomínajú svoju argumentáciu vyjadrenú v rámci návrhov na zrušenie, podľa ktorej Komisia vyvíjala svoje posúdenie hospodárskej súťaže existujúcej na predmetnom trhu. Takisto poznamenávajú, že až v štádiu druhého listu týkajúceho sa skutkových okolností Komisia riešila otázku možnosti Morgan Stanley začleniť sa do predmetného trhu prostredníctvom fronting dohody.

²⁴³ Žalobkyne bez toho, aby popierali existenciu zásadnej právomoci ukladať pokuty za správanie predstavujúce obmedzenie hospodárskej súťaže z hľadiska účinku, pripomínajú, že Komisia nikdy neuložila pokutu vo veci, v ktorej nebol konštatovaný nejaký protisúťažný cieľ.

- ²⁴⁴ V treťom rade úradníci Komisie žalobkyniam naznačili, že nie je tak dôležité uplatnenie pravidiel na Morgan Stanley, ako skôr samotné pravidlo, pretože nie je dostatočne transparentné alebo objektívne. Preto existovala skutočná neistota, pokiaľ ide o povahu predmetnej výhrady.
- ²⁴⁵ Komisia popiera, že žalobkyne mali skutočné a pevné dôvody domnievať sa, že ich odmietnutie prijať Morgan Stanley nepredstavuje porušenie práva Spoločenstva.

Posúdenie Všeobecným súdom

- ²⁴⁶ Podľa ustálenej judikatúry sa Komisia nemôže odkloniť od pravidiel, ktoré si sama stanovila (pozri rozsudok Súdu prvého stupňa zo 17. decembra 1991, Hercules Chemicals/Komisia, T-7/89, Zb. s. II-1711, bod 53 a tam citovanú judikatúru). Zvlášť ak Komisia prijme usmernenia určené na to, aby pri dodržaní Zmluvy spresnili kritériá, ktoré chce uplatňovať v rámci výkonu svojej voľnej úvahy, vyplýva z toho vlastné obmedzenie tejto právomoci v rozsahu, v akom jej prislúcha dodržiavať indikatívne pravidlá, ktoré si sama stanovila (rozsudky Súdu prvého stupňa z 12. decembra 1996, AIUFFASS a AKT/Komisia, T-380/94, Zb. s. II-2169, bod 57; z 30. apríla 1998, Vlaams Gewest/Komisia, T-214/95, Zb. s. II-717, bod 89, a z 9. júla 2003, Archer Daniels Midland a Archer Daniels Midland Ingredients/Komisia, T-224/00, Zb. s. II-2597, bod 267).
- ²⁴⁷ Z odôvodnení č. 350 až 370 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že Komisia v ňom na účely výpočtu sumy pokuty uloženej žalobkyniam uplatnila metódu uvedenú v usmerneniach z roku 1998.

- 248 Bod 3 usmernení z roku 1998 stanovuje upravenie základnej čiastky pokuty v závislosti od istých poľahčujúcich okolností, medzi ktoré patrí existencia primeranej pochybnosti zo strany podniku o tom, či predmetné správanie naozaj predstavuje porušenie.
- 249 V predmetnom prípade žalobkyne uvádzajú, že existujúca neistota, pokiaľ ide o to, či sporné správanie predstavuje porušenie, bola takého rozsahu, že uplatnenie usmernení z roku 1998 malo viesť Komisiu k neuloženiu pokuty.
- 250 Na účely preverenia, či Komisia bola povinná uznať v prospech žalobkyní poľahčujúcu okolnosť založenú na existencii dôvodnej pochybnosti, ba dokonca prípadne, ako to žiadajú žalobkyne v rámci tohto dôvodu, neuložiť pokutu, je potrebné preveriť, či si žalobkyne odôvodnene museli byť vedomé porušovania článku 81 ES (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa zo 14. decembra 2006, Raiffeisen Zentralbank Österreich a i./Komisia, T-259/02 až T-264/02 a T-271/02, Zb. s. II-5169, bod 503).
- 251 Treba konštatovať, že pokuta nebola uložená na základe celého obdobia porušenia, ale iba od dátumu oznámenia o výhradách.
- 252 Týmto dokumentom totiž Komisia formulovala námietky proti spornému správaniu, pričom vysvetlila dôvody, pre ktoré sa domnievala, že ním bol porušený článok 81 ES. Preto od tohto dátumu žalobkyne už nemôžu tvrdiť, že nevedeli o porušení článku 81 ES (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok Súdu prvého stupňa zo 17. decembra 2003, British Airways/Komisia, T-219/99, Zb. s. II-5917, bod 314).

- 253 V tejto súvislosti existuje veľký rozdiel oproti veci Clearstream, ktorú uvádzajú žalobkyne, kde sporné správanie skončilo pred samotným prijatím oznámenia o výhradách.
- 254 Preto argumenty žalobkýň založené na údajnej neexistencii skoršej rozhodovacej praxe alebo komplexnosti veci nemožno uznať, lebo môžu preukázať v každom prípade len existenciu primeranej pochybnosti pred oznámením o výhradách, teda počas obdobia, ktoré nebolo zohľadnené pri výpočte sumy pokuty.
- 255 Nakoniec okolnosť, že niektoré argumenty uvádzané Komisiou v napadnutom rozhodnutí nie sú uvedené v oznámení o výhradách, ako napríklad neefektívnosť prístupu na predmetný trh prostredníctvom fronting dohody, nemá žiadny dosah. Informácie obsiahnuté v oznámení o výhradách boli totiž samy osebe dostatočné na to, aby žalobkyne nemohli mať dôvodné pochybnosti o tom, či sporné správanie je porušením.
- 256 Je teda potrebné zamietnuť tretiu časť, a preto aj žalobný dôvod ako celok.

2. O piatom žalobnom dôvode založenom na nesprávnom právnom posúdení a nesprávnom posúdení, pokiaľ ide o výpočet sumy uloženej pokuty

- 257 V rámci tohto žalobného dôvodu žalobkyne spochybňujú posúdenia Komisie týkajúce sa po prvé určenia východiskovej sumy pokuty, po druhé nezohľadnenia poľahčujúcich okolností a po tretie dĺžky trvania porušenia.

a) O prvej časti žalobného dôvodu založenej na určení východiskovej sumy pokuty

258 Žalobkyne v prvom rade namietajú proti tomu, že sa porušenie považuje za „závažné“, a subsidiárne proti tomu, že východisková suma bola stanovená na 8,5 milióna eur.

O povahe porušenia

— Tvrdenia účastníkov konania

259 Podľa žalobkýň porušenie, ktoré sa im vytýka, sa má považovať vzhľadom na usmerenia z roku 1998 za „mierne“. Aj keby malo vplyv na trh, takýto vplyv by nemal ekonomický dosah, aký mu Komisia pripisuje, lebo porušenie sa týka jediného prevádzkovateľa na veľmi špecifickom trhu a v jednom členskom štáte.

260 Tvrdia, že hoci je potenciálny dosah dostatočný na účely konštatovania existencie porušenia článku 81 ES, pokiaľ ide o výpočet sumy pokuty, Komisia musí preukázať na základe dôkazov existenciu skutočného dosahu na trh. V predmetnom prípade Komisia uznala, že nekvantifikovala skutočný dosah, a pripustila, že ho len vyvodila z konštatovaní týkajúcich sa porušenia.

261 Komisia sa domnieva, že sa nedopustila chyby, pokiaľ ide o kvalifikáciu porušenia.

— Posúdenie Všeobecným súdom

- 262 Komisia v napadnutom rozhodnutí založila kvalifikáciu predmetného porušenia ako „závažného“ na viacerých okolnostiach.
- 263 Najprv pripomenula v odôvodneniach č. 358 a 359 napadnutého rozhodnutia, že Morgan Stanley bolo zabránené ponúkať akvizičné služby pre kreditné karty a charge karty vo všeobecnosti, a nielen pre samotné karty Visa.
- 264 Komisia ďalej usúdila, že porušenie malo skutočný dosah na hospodársku súťaž. Komisia uznala v odôvodnení č. 357 napadnutého rozhodnutia, že nebolo možné presne kvantifikovať takýto dosah, a vyvodila zo sporného správania, že bolo dôvodné „považovať za pravdepodobné, že porušenie malo veľký dosah na trh“. V odôvodnení č. 360 napadnutého rozhodnutia Komisia takisto odkázala na rôzne okolnosti, z ktorých vychádzala na účely konštatovania porušenia.
- 265 Nakoniec odkázala v odôvodnení č. 362 napadnutého rozhodnutia na okolnosť, že obmedzenie sa týkalo Spojeného kráľovstva, ktoré predstavuje hlavný trh pre platobné karty.
- 266 Treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry sa závažnosť porušenia určuje s ohľadom na viacero faktorov, ako sú konkrétne okolnosti veci, jej kontext a odstrašujúci dosah pokút, vo vzťahu ku ktorým Komisia disponuje určitou mierou voľnej úvahy (pozri rozsudok Súdu prvého stupňa z 8. októbra 2008, Schunk a Schunk Kohlenstoff-Technik/Komisia, T-69/04, Zb. s. II-2567, bod 153 a tam citovanú judikatúru).

- 267 Ako už bolo zdôraznené v bode 247 vyššie, Komisia uplatnila na účely výpočtu sumy pokuty uloženej žalobkyniam metódu uvedenú v usmerneniach z roku 1998.
- 268 Podľa bodu 1 A prvej zarážky usmernení z roku 1998 sa pri posudzovaní závažnosti porušenia musí brať do úvahy jeho povaha, skutočný dosah na trh, ak ho možno merať, a veľkosť relevantného zemepisného trhu.
- 269 Z opisu miernych a závažných porušení v usmerneniach z roku 1998 vyplýva, že tieto porušenia sa odlišujú v podstate svojím dosahom na hospodársku súťaž a geografickým dosahom ich účinkov. Závažné porušenia sú totiž opísané ako „pováčšine horizontálne a vertikálne obmedzenia toho istého typu ako [mierne porušenia], no uplatňované prísnejšie, so širším dosahom na trh a s účinkami v extenzívnych oblastiach spoločného trhu“. „Mierne“ porušenia sú opísané ako porušenia „s obmedzeným dopadom na trh a ovplyvňujúce len podstatnú, no relatívne obmedzenú časť trhu spoločenstva“.
- 270 V prvom rade, pokiaľ ide o dosah porušenia na trh, žalobkyne vytykajú Komisii, že nepreukázala jeho existenciu. Tvrdia takisto, že v každom prípade mohol byť len obmedzený.
- 271 Podľa ustálenej judikatúry má Komisia pri posudzovaní skutočného dosahu porušenia na trh vychádzať z hospodárskej súťaže, aká by normálne existovala, keby k porušeniu nedošlo (pozri rozsudok Súdu prvého stupňa z 8. októbra 2008, Carbone-Lorraine/Komisia, T-73/04, Zb. s. II-2661, bod 83 a tam citovanú judikatúru).

272 V odôvodnení č. 357 napadnutého rozhodnutia Komisia zdôraznila:

„Hoci nie je možné merať presne skutočný dosah na trh, rozhodnutie vylučujúce Morgan Stanley bolo vykonané, a je teda dôvodné považovať za pravdepodobné, že porušenie malo veľký dosah na trh.“

273 Iste, automatické zriadenie kauzálneho spojenia medzi protisúťažným správaním a existenciou dosahu predstavuje chybné odôvodnenie (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa z 12. septembra 2007, Prym a Prym Consumer/Komisía, T-30/05, neuvverejnený v Zbierke, body 109 a 110).

274 Z odôvodnení č. 358 až 360 napadnutého rozhodnutia však vyplýva, že Komisia vychádzala v tejto súvislosti z dvoch iných sérií odôvodnení založených jednak na tom, že sporné správanie zabránilo Morgan Stanley ponúkať akvizičné služby pre všetky karty a nielen pre karty Visa, a jednak na pozitívnych účinkoch, ktoré mohla mať prítomnosť Morgan Stanley na predmetnom trhu.

275 Po prvé žalobkyne nespochybňujú, že sporné správanie zabránilo Morgan Stanley ponúkať akvizičné služby pre všetky karty a nielen pre karty Visa.

276 Po druhé v rámci skúmania návrhov o neplatnosť bol vyslovený záver, že posúdenia Komisie týkajúce sa obmedzujúcich účinkov sporného správania na hospodársku

súťaž, teda stupeň skutočnej a potenciálnej hospodárskej súťaže, postavenie Morgan Stanley ako potenciálneho konkurenta a jej zámer začleniť sa do predmetného trhu, nie sú protiprávne.

- 277 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že Komisia zdôraznila v odôvodnení č. 174 napadnutého rozhodnutia, že sa pýtala všetkých finančných inštitúcií identifikovaných ako potenciálnych konkurentov na to, či plánovali vstúpiť na predmetný trh, a vyvodila z toho, že Morgan Stanley bola jediným potenciálnym konkurentom, ktorý vyjadril svoj zámer začleniť sa do uvedeného trhu.
- 278 Komisia sa preto tým, že na základe týchto okolností dospela k záveru, že sporné správanie malo značný dosah na trh, nedopustila žiadneho zjavného nesprávneho posúdenia.
- 279 V druhom rade, pokiaľ ide o to, že Komisia skúmala geografický rozsah účinkov sporného správania, žalobkyne uvádzajú, že keďže sporným správaním bol dotknutý iba trh Spojeného kráľovstva, Komisia mala uprednostniť kvalifikovanie porušenia za „mierne“.
- 280 Je potrebné pripomenúť, že z ustálenej judikatúry vyplýva, že zemepisný trh vnútroštátnej veľkosti zodpovedá podstatnej časti spoločného trhu (pozri rozsudok Súdu prvého stupňa z 27. júla 2005, Brasserie nationale a i./Komisia, T-49/02 až T-51/02, Zb. s. II-3033, bod 176 a tam citovanú judikatúru).

281 V odôvodnení č. 362 napadnutého rozhodnutia Komisia odkazuje na okolnosť, že „Spojené kráľovstvo predstavuje hlavný trh pre platobné karty“. Vzhľadom na ekonomickú dôležitosť tohto trhu, ktorú okrem toho nespochybňujú ani žalobkyne, Komisia mohla oprávnene dospieť k záveru, že predmetný trh vyzeral ako „extenzívna[] oblasť spoločného trhu“ v zmysle usmernení z roku 1998.

282 Vzhľadom na vyššie uvedené je teda potrebné zamietnuť výhrady žalobkyní týkajúce sa povahy porušenia.

O východiskovej sume pokuty

— Tvrdenia účastníkov konania

283 Podľa žalobkyní východisková suma 8,5 milióna eur stanovená Komisiou je neproporcionálna a navyše v tejto súvislosti ide o nedostatok odôvodnenia. Komisia mala údajne určiť východiskovú sumu tak, že ju vzhľadom na dosah porušenia, na to, že ide o obmedzenie hospodárskej súťaže z hľadiska účinku, ako aj vzhľadom na svoju prax v oblasti stanovovania pokút mala stanoviť v spodnej časti stupnice stanovenej pre závažné porušenia usmerneniami z roku 1998. Pripomínajú, že hoci Komisia oprávnene odmietla svoju skoršiu prax v oblasti stanovovania pokút, musí uplatňovať usmernenia z roku 1998 a uviesť príčiny, ktoré sú objektívne odôvodniteľné a podporujú stanovenú sumu.

- 284 V replike žalobkyne tvrdia, že okolnosť, že Komisia uplatnila rovnocenné východiskové sumy vo viacerých skorších rozhodnutiach, preukazuje neproporcionálny charakter východiskovej sumy v predmetnej veci, keďže správania, ktorých sa týkajú tieto rozhodnutia, predstavovali oveľa závažnejšie porušenia práva hospodárskej súťaže.
- 285 Komisia sa domnieva, že východisková suma nebola neproporcionálna a že rozhodnutie je z právneho hľadiska dostatočne odôvodnené.

— Posúdenie Všeobecným súdom

- 286 V prvom rade výhradu založenú na nedostatku odôvodnenia spočívajúcom v tom, že Komisia neuviedla dôvody, pre ktoré stanovila východiskovú sumu pokuty uloženej žalobkyniam na 8,5 milióna eur, je potrebné zamietnuť.
- 287 Iste, napadnuté rozhodnutie neuvádza výslovné odôvodnenia stanovenia východiskovej sumy, pričom Komisia len odkázala na odôvodnenie č. 353 napadnutého rozhodnutia, pokiaľ ide o dôvody, ktoré ju viedli k tomu, že kvalifikovala porušenie ako závažné.
- 288 Je však potrebné konštatovať, že Komisia nebola povinná poskytnúť v tejto súvislosti vysvetlenie. Ako je už zdôraznené v bode 221 vyššie, z ustálenej judikatúry vyplýva, že pokiaľ ide o stanovenie pokút z dôvodu porušenia práva hospodárskej súťaže, Komisia splní svoju povinnosť odôvodnenia, ak vo svojom rozhodnutí uvedie okolnosti

posúdenia, ktoré jej umožnili vymedziť závažnosť a dĺžku trvania porušenia, bez toho, aby bola povinná uviesť podrobnejší opis.

289 Komisia preto nemala povinnosť uviesť výslovne dôvody, pre ktoré stanovila presne východiskovú sumu pokuty na 8,5 milióna eur. Preto v napadnutom rozhodnutí v tejto súvislosti nedošlo k nedostatku odôvodnenia.

290 Pokiaľ ide v druhom rade o údajne neproporcionálnu povahu tejto sumy, je potrebné pripomenúť, že usmernenia z roku 1998 stanovujú východiskovú sumu v prípade „závažných“ porušení v rozpätí 1 až 20 miliónov eur.

291 Bod 1 A tretí, štvrtá a piata zarážka usmernení z roku 1998 uvádza toto:

„V rámci každej z týchto kategórií, predovšetkým však pri vážnych a veľmi vážnych porušeníach, bude navrhované rozpätie pokút umožňovať uplatnenie diferencovaného prístupu k podnikom, podľa povahy nimi spáchaného priestupku.

Taktiež bude nevyhnutné brať do úvahy efektívnu ekonomickú kapacitu vinníkov, ktorou môžu spôsobiť značnú škodu iným prevádzkovateľom, najmä spotrebiteľom, tiež je nevyhnutné stanoviť pokutu na úroveň, ktorá zabezpečí, aby mala pokuta dostatočne odstrašujúci účinok.

Všeobecne povedané, je potrebné brať do úvahy skutočnosť, že veľké podniky majú obvyčajne právnické a ekonomické znalosti a infraštruktúru, ktorá im umožní ľahšie rozpoznať, či ich konanie predstavuje porušenie pravidiel, a byť si vedomí dôsledkov z toho plynúcich podľa zákona o hospodárskej súťaži.“

292 Keďže žalobkyne teda nespochybňujú legálnosť usmernení z roku 1998, práve vzhľadom na kritériá uvedené v bode 291 vyššie je potrebné preskúmať proporcionálnu povahu východiskovej sumy stanovenej Komisiou.

293 Vzhľadom jednak na hospodársku dôležitosť žalobkýň a jednak na potrebu zachovať odstrašujúci účinok pokuty sa suma 8,5 milióna eur, nachádzajúca sa v spodnej polovici rozpätia stanoveného usmerneniami z roku 1998 za závažné porušenia, nejaví byť zjavne neproporcionálna.

294 Je teda potrebné zamietnuť prvú časť žalobného dôvodu.

b) O druhej časti žalobného dôvodu založenej na poľahčujúcich okolnostiach

Tvrdenia účastníkov konania

295 Žalobkyne tvrdia, že neistota, pokiaľ ide o to, či sporné správanie predstavuje porušenie, musí byť prinajmenšom považovaná za poľahčujúcu okolnosť. Komisia z tohto dôvodu okrem toho nemala uplatniť zvýšenie na základe dĺžky porušenia. Vytykajú

jej takisto, že nezohľadnila skutočnosť, že jednak navrhli zmeniť a naozaj zmenili pravidlo a jednak uzavreli s Morgan Stanley dohodu počas správneho konania. Napokon omeškanie Komisie pri riešení veci malo odôvodniť prinajmenšom zníženie pokuty.

- ²⁹⁶ Komisia uvádza, že oprávnene neuznala nijakú poľahčujúcu okolnosť. Spochybňuje najmä reálnosť zmien pravidla, pretože spočívali len v dodaní kritérií posúdenia, ktoré v každom prípade neboli uplatnené na Morgan Stanley.

Posúdenie Všeobecným súdom

- ²⁹⁷ Pokiaľ ide v prvom rade o výhradu založenú na tom, čo malo byť zohľadnené ako poľahčujúca okolnosť v prípade neistoty týkajúcej sa toho, či sporné správanie predstavuje porušenie, je potrebné ju zamietnuť z dôvodov uvedených v bodoch 250 až 255 vyššie. Je totiž potrebné pripomenúť, že Komisia vypočítala pokutu na základe obdobia začínajúceho oznámením o výhradách. K tomuto dátumu však žalobkyne nemohli mať dôvodné pochybnosti, pokiaľ ide o to, či sporné správanie predstavuje porušenie.

- ²⁹⁸ Pokiaľ ide v druhom rade o výhradu založenú na tom, že omeškanie Komisie pri riešení veci takisto odôvodňuje zníženie pokuty, nemožno ju uznať z dôvodov uvedených v bodoch 231 až 238 vyššie, pretože interval oddeľujúci skončenie porušenia

napadnutého rozhodnutia je menší ako premlčacia lehota uvedená v článku 25 nariadenia č. 1/2003.

- 299 Pokiaľ ide v treťom rade o odkaz na dohodu uzatvorenú s Morgan Stanley a jej prístupenie k Visa, je potrebné uviesť, že žalobkyne svojím konaním skončili im vytýkané porušenie niekoľko rokov po tom, ako boli upozornené Komisiou na skutočnosť, že ich správanie predstavuje porušenie. Preto Komisia oprávnené nesúhlasila so znížením pokuty uloženej žalobkyniam na uvedenom základe.
- 300 V štvrtom rade takisto neoprávnené žalobkyne tvrdia, že Komisia mala zohľadniť okolnosť, že žalobkyne zmenili pravidlo počas správneho konania.
- 301 Je iste pravda, že žalobkyne zmenili pravidlo 24. mája 2006. Túto zmenu možno považovať za odpoveď na jednu z kritik adresovaných Komisiou žalobkyniam v oznámení o výhradách, ktoré v bodoch 247 a 248 zdôrazňovali, že formulácia pravidla umožňovala diskriminačné uplatnenie najmä vzhľadom na nedostatočne objektívnu a presnú povahu pojmu „konkurent“, ktorý je tam uvedený. Je potrebné takisto konštatovať, že napadnuté rozhodnutie prijaté po tejto zmene pravidla nereprodukuje túto kritiku.
- 302 Komisia však nebola povinná uznať túto zmenu pravidla za poľahčujúcu okolnosť a priznať zníženie pokuty žalobkyniam.
- 303 Primeraná povaha prípadného zníženia pokuty na základe poľahčujúcich okolností vyplývajúceho z bodu 3 usmernení z roku 1998 sa musí posúdiť z globálneho hľadiska, zohľadňujúc všetky relevantné okolnosti. V prípade, že v usmerneniach nie je uvedená povinnosť, pokiaľ ide o poľahčujúce okolnosti, ktoré môžu byť zohľadnené, je

potrebné sa domnievať, že Komisia si ponechala určitú voľnú úvahu pri posúdení celkovým spôsobom význam prípadného zníženia sumy pokút z dôvodu poľahčujúcich okolností (rozsudok Mannesmannröhren-Werke/Komisia, už citovaný v bode 182 vyššie, bod 275).

304 Keďže sa však sporné správanie netýkalo tak samotného pravidla, ako jeho uplatnenia na Morgan Stanley, ako aj žalobkyne samotné uznávajú, a toto odmietnutie pripustiť Morgan Stanley pretrvávalo počas viac ako dvoch rokov po oznámení o výhradách, Komisia mohla oprávnene nezohľadniť zmenu, ktorú vykonali žalobkyne v pravidle, pričom ide okrem iného o zmenu, ktorá bola prijatá až vo veľmi pokročilom štádiu správneho konania.

305 Je teda potrebné zamietnuť druhú časť žalobného dôvodu.

c) O tretej časti žalobného dôvodu založenej na dĺžke trvania porušenia

Tvrdenia účastníkov konania

306 Žalobkyne spochybňujú to, ako Komisia určila dátumy začiatku a skončenia porušenia. Uvádzajú, že porušenie trvalo najviac sedem mesiacov od augusta 2005 do februára 2006. Preto Komisia nemala uplatniť zvýšenie z dôvodu dĺžky trvania.

- 307 V prvom rade žalobkyne uvádzajú, že porušenie nezačalo pred augustom 2005. Vychádzajú z okolnosti, že vstup na predmetný trh si vyžaduje prijatie konkrétneho realizačného plánu. Keďže na jednej strane prvý dôkaz týkajúci sa plánu vykonania pochádza z 20. mája 2005 a na druhej strane skutočná realizácia takéhoto plánu si vyžaduje všeobecne aspoň tri mesiace, Morgan Stanley sa nemohla začleniť do predmetného trhu pred augustom 2005.
- 308 Komisia sa teda nesprávne domnieva, že začiatkom porušenia bolo uzamknutie trhu 22. marca 2000. Žalobkyne popierajú takisto reálnosť zámeru Morgan Stanley vstúpiť na akvizičný trh od roku 1998. Dôkazy, ktoré mali preukázať existenciu takéhoto zámeru, sa týkali v skutočnosti len trhu vydávania kariet. Žalobkyne vytýkajú okrem toho Komisii, že neanalyzovala dôkazy, ktoré jej predložili, hoci tieto dôkazy preukázali neexistenciu zámeru Morgan Stanley začleniť sa do predmetnom trhu.
- 309 V druhom rade, keďže Komisia vychádza z údajného stáleho zámeru Morgan Stanley vykonávať akvizičné aktivity na určenie dĺžky porušenia, žalobkyne tvrdia, že mala povinnosť preukázať reálnosť tohto zámeru vo vzťahu k celej dĺžke trvania porušenia. Napadnuté rozhodnutie však neuvádza ani len najmenší dôkaz o tomto zámere za obdobie od mája 2005 do 22. septembra 2006. Komisia si v dôsledku toho nespĺnila povinnosti, ktoré sú uvedené v rozsudku Súdu prvého stupňa zo 7. júla 1994, Dunlop Slazenger/Komisia (T-43/92, Zb. s. II-441, body 79 a 80). Komisia mala v každom prípade dospieť k záveru, že porušenie skončilo vo februári 2006, keď začali rokovania s cieľom pristúpenia Morgan Stanley, lebo Morgan Stanley pri tejto príležitosti neprejavila žiadny zámer začleniť sa do akvizičného trhu.

- 310 Pokiaľ ide o odpoveď Komisie založenú na tom, že jedine postavenie člena Visa postačuje na poskytnutie práva na akvizičné činnosti, žalobkyne zdôrazňujú, že ide o chybné odôvodnenie. Podstatnou otázkou je, či existoval zámer Morgan Stanley začleniť sa do predmetného trhu. Preto okolnosť, že Morgan Stanley si neželala odpovedať na žiadosti žalobkýň v tomto zmysle v rámci rokovaní o pristúpení, predstavuje veľmi relevantný prvok. Pripomínajú okrem toho, že Morgan Stanley sa nezačlenila do predmetného trhu po tom, ako pristúpila k Visa.
- 311 Komisia sa domnieva, že sa nedopustila nesprávneho posúdenia, keď stanovila dátumy začatia a skončenia porušenia.

Posúdenie Všeobecným súdom

- 312 Žalobkyne v podstate uvádzajú, že určenie dĺžky porušenia je nesprávne, keďže zámer Morgan Stanley začleniť sa do predmetného trhu nepretrval počas celého obdobia stanoveného Komisiou. Vytýkajú jej takisto, že neodpočítala lehoty, ktoré sú inherentné pre vstup na predmetný trh.
- 313 Ako však bolo zdôraznené v rámci skúmania návrhov na zrušenie, Komisia oprávne usúdila, že Morgan Stanley predstavovala potenciálneho konkurenta na predmetnom trhu. Preto sporné správanie voči nej malo obmedzujúce účinky na hospodársku súťaž, kým pretrvávalo vylúčenie z uvedeného trhu. Komisia teda oprávne uznala existenciu porušenia v dĺžke rovnocennej obdobiu, počas ktorého platilo odmietnutie priznať Morgan Stanley postavenie člena Visa. Keďže toto odmietnutie pretrvávalo od 22. marca 2000 až do dňa pristúpenia Morgan Stanley 22. septembra 2006,

porušenie práva hospodárskej súťaže pretrvávalo počas obdobia medzi týmito dvoma dátumami. Komisia sa teda nedopustila žiadneho nesprávneho posúdenia pri stanovení dátumov začiatku a skončenia porušenia.

- ³¹⁴ V dôsledku toho neexistuje nijaká pochybnosť o presnej dĺžke porušenia. Tým sa táto vec odlišuje od veci, ktorá viedla k vydaniu rozsudku *Dunlop Slazenger/Komisia*, už citovaného v bode 309 vyššie (body 79 a 80), na ktorý odkazujú žalobkyne.
- ³¹⁵ Je teda potrebné zamietnuť tretiu časť, a preto aj žalobný dôvod ako celok.
- ³¹⁶ Vzhľadom na všetko uvedené musia byť všetky návrhy predložené v rámci tejto žaloby zamietnuté.

O trovách

- ³¹⁷ Podľa článku 87 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže žalobkyne nemali vo veci úspech, je opodstatnené zaviazať ich na náhradu trov konania v súlade s návrhom Komisie.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (piata komora)

rozhodol a vyhlásil:

- 1. Žaloba sa zamieta.**
- 2. Visa Europe Ltd a Visa International Service sú povinné nahradiť trovy konania.**

Jaeger

Vadapalas

Prek

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 14. apríla 2011.

Podpisy

Obsah

Skutkové okolnosti	II - 1741
Napadnuté rozhodnutie	II - 1745
A — Definícia relevantného trhu	II - 1745
B — Vytýkané správanie	II - 1746
C — Uplatnenie článku 81 ES	II - 1747
D — Výpočet pokuty	II - 1749
Konanie	II - 1750
Návrhy účastníkov konania	II - 1751
Právny stav	II - 1752
A — O návrhu na zrušenie napadnutého rozhodnutia	II - 1752
1. Úvodné poznámky	II - 1753
a) O prípustnosti niektorých argumentov a dokumentu	II - 1753
b) O prípustnosti prílohy k žalobe	II - 1754
2. O druhom žalobnom dôvode založenom na porušení práv žalobkýň na obhajobu	II - 1756
a) Tvrdenia účastníkov konania	II - 1756
b) Posúdenie Všeobecným súdom	II - 1757

3.	O prvom a treťom žalobnom dôvode, ktoré spochybňujú, že by sporné správanie obmedzovalo hospodársku súťaž	II - 1759
	a) O prvom žalobnom dôvode založenom na tom, že Komisia nezohľadnila možnosť, aby sa Morgan Stanley začlenila do predmetného trhu prostredníctvom fronting dohody	II - 1762
	Tvrdenia účastníkov konania	II - 1762
	Posúdenie Všeobecným súdom	II - 1764
	b) O treťom žalobnom dôvode založenom sa dosahu prítomnosti Morgan Stanley na predmetnom trhu na hospodársku súťaž	II - 1772
	O prvej časti žalobného dôvodu založenej na uplatnení nesprávneho ekonomického a právneho kritéria	II - 1772
	— Tvrdenia účastníkov konania	II - 1772
	— Posúdenie Všeobecným súdom	II - 1774
	O druhej časti žalobného dôvodu založenej na nesprávnej analýze stupňa hospodárskej súťaže existujúcej na predmetnom trhu	II - 1777
	— Tvrdenia účastníkov konania	II - 1777
	— Posúdenie Všeobecným súdom	II - 1779
	O tretej časti žalobného dôvodu založenej na nedostatočnej a nesprávnej analýze účinkov zamietnutia pripustenia Morgan Stanley do hospodárskej súťaže	II - 1782
	— Tvrdenia účastníkov konania	II - 1782
	— Posúdenie Všeobecným súdom	II - 1785

B — O návrhu na zrušenie alebo zníženie pokuty	II - 1794
1. O štvrtom žalobnom dôvode založenom na existencii nesprávneho právneho posúdenia a nesprávneho posúdenia, pokiaľ ide o uloženie pokuty	II - 1794
a) O prvej časti žalobného dôvodu založenej na porušení zásad rovnosti zaobchádzania a právnej istoty, ako aj na nedostatku odôvodnenia	II - 1795
Tvrdenia účastníkov konania	II - 1795
Posúdenie Všeobecným súdom	II - 1797
b) O druhej časti žalobného dôvodu založenej na porušení povinnosti prijať napadnuté rozhodnutie v primeranej lehote	II - 1801
Tvrdenia účastníkov konania	II - 1801
Posúdenie Všeobecným súdom	II - 1803
c) O tretej časti žalobného dôvodu založenej na nezohľadnení existujúcej neistoty, pokiaľ ide o to, či sporné správanie predstavuje porušenie	II - 1805
Tvrdenia účastníkov konania	II - 1805
Posúdenie Všeobecným súdom	II - 1807
2. O piatom žalobnom dôvode založenom na nesprávnom právnom posúdení a nesprávnom posúdení, pokiaľ ide o výpočet sumy uloženej pokuty	II - 1809
a) O prvej časti žalobného dôvodu založenej na určení východiskovej sumy pokuty	II - 1810
O povahe porušenia	II - 1810
— Tvrdenia účastníkov konania	II - 1810
— Posúdenie Všeobecným súdom	II - 1811

O východiskovej sume pokuty	II - 1815
— Tvrdenia účastníkov konania	II - 1815
— Posúdenie Všeobecným súdom	II - 1816
b) O druhej časti žalobného dôvodu založenej na poľahčujúcich okolnostiach	II - 1818
Tvrdenia účastníkov konania	II - 1818
Posúdenie Všeobecným súdom	II - 1819
c) O tretej časti žalobného dôvodu založenej na dĺžke trvania porušenia ..	II - 1821
Tvrdenia účastníkov konania	II - 1821
Posúdenie Všeobecným súdom	II - 1823
O trovách	II - 1824